SELECTIONS FROM THE RECORDS

OF THE

MADRAS GOVERNMENT.

DUTCH RECORDS No. 5.

(NUMBER IN PRESS LIST, 720.)

HISTORICAL ACCOUNT

OF

NAWAB HYDER ALI KHAN

(FROM THE YEAR 1763).

COPIED BY THE REV. P. GROOT, S.S.J.

VERHAAL

VAN DEN

NABAB AIDER ALIJ CHAN

VAN 1763.

GECOPIEERD DOOR DEN EERW: HEER P. GROOT, S.S.J.,
MADRAS.

MADRAS:
PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS.

1908.

[PRICE, 8 *annas.*] [9 *pence.*]

U211:594
11LN08;2
121466

SELECTIONS FROM THE RECORDS

OF THE

MADRAS GOVERNMENT.

DUTCH RECORDS No. 5.

(NUMBER IN PRESS LIST, 720.)

HISTORICAL ACCOUNT

OF

NAWAB HYDER ALI KHAN

(FROM THE YEAR 1763)

COPIED BY THE REV. P. GROOT, S.S.J.

VERHAAL

VAN DEN

NABAB AIDER ALIJ CHAN

VAN

1763

GECOPIEERD DOOR DEN EERW: HEER P. GROOT, S.S.J.,
MADRAS.

MADRAS:

PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS.

1908.

VERHAAL VAN DEN NABAB AIDER ALIJ CHAN VAN 1763.

Ader Alij Chan is bevoorens geweest legerhoofd of generaal van den vorst van Majasoer, heeft bij gelegentheid van eenige opgekoomene omstandigheden in dat rijk, desselfs wettigen heer en vorst onttrönt, en zig daar van meester gemaakt en met de naam van Aijder Naik beheert, waar na, ofte in het begin van het jaar 1763, denselven in het Canarase is gevallen, en de hoofd en residentie-stad Bederoer op den 16 Januarij 1763 bij verrassing heeft ingenoomen, zoo als zulks het Cananoors Opperhoofd Anthonij van Vechten heeft bedeeld bij desselfs secreete brief van den 27 Januarij 1763, waar na denselven onder dit schoonschijnent voorwendsel, weder te willen herstellen den wettigen erfgenaam van Canara, die voor eenige jaaren vermist en bij hem Nabab was, voor welke dienst hij 9 lakken pagooden erlange zoude, hoewel bij vervolg van tijd gebleeken is, dat zulks maar een spargament was, om bij de Canareesen die onderneeming zig met gemak volkomen kunnen meester gemaakt heeft van dat uijtgestrekt rijk, uijtwijsens nader secreet schrijvens van Cananoor van den 13 Febr. daar aan, wanneer hij ook den titul van Nabab aannam en persooneIijk op Mangaloor is gekoomen om die haven te fortificeeren, zoo als dat naderhand ook is geschied.

Deeze Nabab dus op een zeer gemakkelijke wijze meester geworden zijnde van het Canareese rijk, het welk zoo men zegd, een reeks van tijd bevrijd geweest zijnde, van de minste vexaties van ander vorsten, maakte ten eersten zijn werk om ook meester te worden van de koninglijke schatten en op dat hem daar van niet mogten ontslippen liet hij ten eersten overal rondom het rijk wagten stellen om daar op te passen welke van dat succes is geweest, dat hij van considerable schatten is meester geworden, en onder anderen de Koninginne of Regentinne van dat rijk agterhaalde, met een considerable schat, waarmeede dezelve zogt te ontkoomen en niet vergenoegt met deese schatten, heeft ook vervolgens van particulieren onder allerhande voorwendsels veel gelden afgeperst, en is dus meester geworden van een considerable schat.

Intusschen dat deeze dingen in Canara voorvielen, sond dien Nabab een zijner principaale bediende bij 's Comp.'s tolk te Barsaloor, Francisco de Souza, die verseekering gaf van de goede intentie van zijn meester, om met E. Comp. in vriendschap te leeven en verder te kennen gevende dat zijn meester hem tolk op Mangaloor verwagtende was, in gelijkstandigheid van andere buijtenlandsche agenten, waarop den selven na dien Nabab is gegaan en zijn compliment heeft afgelegt onder het afgeeven van een present ter waarde van 50 pagooden, om dus te ontgaan het ongenoegen van dien vorst, hetwelk zomwijlen door het uitstellen zoude hebben kunnen werden veroorzaakt.

De Regeering van Mallabaar heeft op het bekoomen van deeze tijdinge zoo wel van Barssaloor als van Cananoor bij secreete resolutie van den 15 Febr. 1763 beslooten den tolk en 't opperhoofd dier plaatsen aan te schrijven, om informatie van de omstandigheeden van dit gevall te neemen en te bedeelen, om vervolgens Haar Hoog Edelheedens de nodige kennisse te kunnen geeven zoo als hoog dezelve bij gemeene missive van Cochim van 31 Maart daar aan ook is bedeelt en hoogst derselver goedvinden versogt hoe men zig omtrend dezen Nabab zoude gedragen.

Ondertusschen quam alhier een sendeling van deze Nabab om na Ceijlon overtegaan en dewijl dus gelegentheid voorkwam om aan dien Nabab te kunnen schrijven liet men een brief aan den selven afgaan gedagteekent 30 Maart 1763 waar bij hij op een vriendelijk wijse van des sendelings komste alhier wierd verwittigt en hem toesegging gedaan gem. sendeling transport na Ceijlon te sullen besorgen dog ook teffens voorgehouden 's Comp. 's oude privileegien in Canara en dat men hoopte deselve zoude blijven in volle waarde zoo als ze geweest zijn.

In Meij daar aan gaf het Opperhoofd van Cananoor kennisse dat den koning van Comber door dien Nabab in gevangenisse was vervoert na Mangaloor alwaar verscheijde vaartuigen na de wijse of model van die der Marattas wierden aangetimmert op ordre van die conquerant sonder dat iemand wist ten wat einde.

Intusschen had dien Nabab een seer swaare executie g' oeffent over een getal van 18 der voornaamste Canareesen dewelke overtuigt waaren van gepleegde satans konstenarijen tegens desselfs perzoon welke door de wreedste pijnigingen ter dood gebragt en hunne aanmerkelijke goederen verbeurt gemaakt zijn zoo als het een en ander bedeelt is aan Haar Hoog Edelheedens bij secreete briev van den laatste Meij 1763.

Den 7 Junij bedeelde het voorm. opperhoofd dat een frequente brieven wisseling wierd orderhouden tusschen dien Nabab en Adij Ragia, Moors Regent te Cananoor en voorts den 14 Julij daaraan dat ze malkanderen presenten over en weder hadden gezonden en dat de spraak ging Adi Ragia den Nabab op Mangaloor zoude gaan ontmoeten alwaar des Nababs troupen in het veld stonden tegens de Maratas.

Den 19 Augustus gaf het Cananoors opperhoofd kennisse dat er tijding was, den Nabab met zijn krijgsmagt had g' occupeert het land van den Sannoor en voort marcheerende was na dat van Sonda, wijders bij briev van den 23 7ber daar aan dat de zendeling van Adij Ragia van den Nabab terug was gekoomen en dat de tijdingen die aldaar waaren behelschden dat den gem. Nabab zig meester had gemaakt van het land van Saunoor en Wengapour en eerstdaags stond te komen op Mangaloor om zijne troupen te laten marcheeren na het Colastrijse en dat reets ordre gegeven was om vijf duijsent pakken rijst te zenden na de Moorse basaar van Adij Ragia op Cananoor met verbod aan andere kooplieden geen rijst particulier te vervoeren, voorts dat dien Nabab en Adij Ragia malkanderen zouden ontmoeten op Conjeratte en ongeacht alle die gerugten de koning van Colastrij even zorgeloos was als of er niets te gebeuren stond.

Alle welke berigten successive op Cochim erlangt zijnde, wierd op den 8 8ber 1773 secreetelijk beslooten een briev voor dien Nabab in gereedheid te brengen om bij aannaadering en invadeering van het Colastrijse rijk door het opperhoofd van Vechten personelijk aan dien Nabab te werden overhandigt en bij die occasie onder offerte van een present ter waarde van circumcirca 200 guldens met dien vorst almeede te tracteeren over de poincten bij gem. briev ter nedergesteld hoofdzaakelijk beheischende een compliment van gelukwensching met desselfs komste en overwinningen voorts een vertooning van 's Comp.'s voorregten, previlegien, en possessien zoo wel op Barssaloor als Cananoor mitsgaders bekentmaaking van hetgeen aan Colastrij en Adij Ragia door de' E. Comp. vooruit is verstrekt op 's land producten opdat in cas hij Nabab meester van die landen werdende d' E. Comp. daar aan als voor hem jouisseeren mag en schadeloos gesteld werden gelijk ook beslooten en het opperhoofd aangeschreeven is om op te geeven wat zoo aan provisien als ammonitie en andere benodigtheeden meer, het aller eerst van hier na Cananoor zoude dienen te werden gesonden om in die tijdsomstandigheeden, van het noodige versien te zijn.

Volgens welk besluijt is 's daags daarop na Cananoor afgedepecheert een secreete briev aan het opperhoofd aldaar gerigt en daar bij ingeslooten de briev aan meerm: Nabab, met een ample aanhaling van alles betrekkelijk tot die commissie, dog alle deeze genoomene mesures zijn buijten effect gebleeven vermits het Cananoors opperhoofd op den 18 October daaraan in antwoord van de aan hem gezondene briev bedeelde, dat volgens bekoomene berigten van de Noord den Nabab met alle zijne troupen door een leger van Noordse Naaties vereenigt omtrend de grenzen te Tannoor zoude omcingelt zijn, zoodanig dat hem alle weegen van retraite waren afgesneeden en er dagelijks tijding verwagt wierd van desselfs nederlag, waar bij het gem. opperhoofd voegde dat hij dit berigt zoo als het hem ter ooren was gekoomen communiceerde nogthans zijne veronderstelling was, dat dien conquerant somtijds eerder op de grensen van Colastrij zoude kunnen verschijnen als men zig konde inbeelden derhalven bij gem. briev zijne consideratien opgeeft hoedanig het hem allerbest schijnt te zijn te handelen omtrend de bestelling van de briev aan den Nabab, in cas hij werkelijk mogt afmarcheeren na het rijk van Colastrij.

Vervolgens of wel den 11 9ber 1763 schreef het gem. opperhoofd dat hij raakende dien Nabab met zeekerheid aldaar niets anders had gehoord, als dat denselven zeer veel te doen had met eenige vorsten om de Noord, en dat vermits den tolk van Barssaloor aan hem opperhoofd niet had geschreeven hij geen seekere berigten van die contrijen had erlangt, voorts dat Adij Ragia selfs aan hem opperhoofd had gezegd na Mangaloor te zullen vertrekken ter ontmoeting met dien Nabab laatende hij Adij Ragia ten dien einde een silvere tafel maken van circumcirca vier duijsent ropias om te dienen tot een present voor den Nabab met een nieuw scheepje hetwelk hij van Calicoet had medegebragt.

Dan dewijl uit de eevengem: Cannanoors schrijvens van 11 9ber de onderneming van gem. Nabab om in het rijk van Colastrij te vallen zoo zeeker niet scheen wierd op Cochim bij secreete resolutie van den 25 derselve maand na een voorgaande ample aanmerking over de successive ingekoomene varieerende berigten, nopens dezen usurpateur beslooten die zaak daar bij te laten, en van den tijd af te wagten wat keer dezelve ten zijnen opzigte neemen zoude.

Intusschen erlangde men onder dato 14 Xber 1763 Haar Hoog Edeledens g'eerd schrijvens van den 25 October bevoorens waarbij hoogst derselver leedweesen betuijgen over de revolutie in Canara door deze Nabab verwekt als zijnde daar door s' Comp. handel om de Noord gestremt, approbeeren voorts zoo wel het aanbevoolene aan het Cananoors opperhoofd ter naspeuring van zijne verdere desseinen, als het verschonkene door den Barssaloorsen tolk aan dien Nabab bij ontmoeting met verdere betuiging van hoog derselver genoegen, dat dien vorst desselfs genegentheid had geuit om met de Comp. in vriendschap te leeven en recommendatie om die te conserveeren mits daarin niet te voorbaarig te zijn, dog 's Nababs verzoeken om wapengoederen enz. zoo veel immers moogelijk te ontzeggen nademaal Canara buijten de rijst weinig van naam uijtlevert en de Comp. geensints van voorneemen is tusschen Souratta en Cochim meerder Comptoiren te estabileeren enz.

Bij een andere Cananoorse briev de dato 19 Xber daar aan, bedeeld het opperhoofd hoe 's Comp. 's tolk op Barssaloor Francisco de Souza seer g' engageert is met meerm: Nabab, en geen inclinatie toond, de omstandigheeden van dien vorst te bedeelen en selfs op het verzoek van hem opperhoofd uijt naam van de Regeering van Cochim niet eens op Cananoor komen wil, om met hem over eenige saaken van d' E. Comp. te kunnen spreeken, dat hij opperhoofd zig door particuliere canalen moetende laten informeeren door een Moor kennisse had bekoomen dat de Nabab zig was onthoudende op Bedroer welke hoofdplaats door hem sterker gefortificeert wierd en dat desselfs troupen noordwaarts in het veld waaren tegens de Maratas en andere inlandse vorsten, dog dat niemand het minst van de krijgsoperaties van dien vorst dorste verhaalen op leeven-straffe, voorts dat den voorn, de tolk van Barssaloor diep in de gunst van den Nabab en dagelijks bij den selven was, en volgens briev van gen. tolk aan het opperhzoofd geschreeven zoude zijn zoon in den dienst van den Nabab gegaan zijn op besolding van 200 Ropias 's maands.

Bij een nader briev van den 22 Maart 1764 bedeelt het Cannanoors opperhoofd noopens dezen Nabab eenelijk, dat van de ontmoeting tusschen denselven en Adij Ragia niets meer had vernoomen, dat de nadere berigten bevestigd en dat zoodra Aijder Alij Chan zig van het grootste gedeelte der landen en vestings van Sunda meester gemaakt had, daarop de vorsten van Molondin Bonsolo de Maratas en Sonda met assistentie van de Portugeesen hunne magten bij eengebragt en zig vereenigt hadden om Aijder Alij Chan tegenstand te bieden en dat op een plaats niet ver van de frontieren van Goa tusschen de gem. g' allieerdens en de troupes van Aijder Alij Chan een scheepsgevegt voorgevallen en den Nabab het grootste verlies geleeden zoude hebben, dat egter de Portugeesen intusschen door een expresse zendeling aan het hof van Bedroer getragt hadden, om des doenelijk de geschillen tusschen des gevlugten vorst van Sunda en Aijder Alij Chan tot een minnelijk vergelijk te brengen dog dat den uitslag van dien bezending onzeeker was, vermits toen eenige zeiden dat den selven een zeer voldoenent antwoord van Aijder Alij Chan zoude hebben bekoomen andere daar en teegen begeerden te weeten, dat hij in zijn commissie niet heeft kunnen slaagen, dog dat alle eenpaariglijk getuijgen dat den vorst van Sunda met zijne geheele familie en met alle zijne kostbaarheeden uit vrees voor de stroperijen van Aijder Alij Chans leeger binnen Goa geweeken was, voorts dat de Marattas en hunne

bondgenooten tegens Aijder Alij Chan in aantogt en maar vijf á zes dag marcheerens van Bedroer afwaaren, kort na het bekoomen van deeze berigten erlangde men van Cananoor tijding bij briev van den 15 April daaraan en bij missive van den 8 April dat de spraak ging dat Adij Ragia met het volk van den Nabab op Calicoet zoude komen om die plaats voor den Nabab te vermeesteren hoewel anderen daar en tegen wilden dat Colastrij het eerst gelden zoude dog dat op die beide berigten zegd voorm. opperhoofd weinig geloof te vestigen was wijl den Nabab nog in een swaare oorlog was om de Noord, en alzoo gem. opperhoofd ondervind dat Adij Ragia een bijsondere gunsteling van den Nabab was geworden hij daarom in bedenking bragt of het niet best zoude zijn de briev voor den Nabab in gereedheid gebragt, te veranderen en daar uit te laaten de periode raakende hem Adij Ragia om voor te koomen desselfs ongenoegen welke hij daar van de weet krijgende zoude kunnen opvatten en ons bij de Nabab in alle deelen kwaat doen en wijders nopens de bestelling van gen, de briev aan den Nabab om dien eerst te laten bestellen in handen van het eerste leegerhoofd van deselve dat in het Colastrijs moest koomen te verschijnen en bij gelegentheid van dies afgaave dan dat hoofd ook een briev aftevaardigen ter bekentmaaking van het een en ander raakende d' E. Comp. preveleegien in het rijk voorts in cas van approbatie hij opperhoofd van Cranganoor selfs de bestelder van die brieven aan het leegerhoofd wel wilde zijn; op deeze gedaane propositie is van Cochim onder dato 1 Meij 1764 gerescribeert dat nopens het veranderen van de briev voor den Nabab rakende de post van Adij Ragia onnodig was, wijl daarin maar van zijn schuld aan d' E. Comp. vermeld stond, dog om de oudheid van dien briev niet te doen blijken het hoofd en de datum derselve verandert was en hem opperhoofd wierd toegezonden, om volgens desselfs propositie aan het leegerhoofd van den Nabab nevens een briev aan gem. hoofd die hij opperhoofd zelfs onderteekenen kon te besorgen met qualificatie het leegerhoofd te mogen gaan ontmoeten en een geschenk aflangen na de omstandigheid van de tijd; dog deeze beraamde schikkingen zijn onuitgevoert gebleeven, alzoo het voorm. opperhoofd bij desselfs volgende briev de dato 4 Junij 1764 kwam te bedeelen, en men door andere canalen geconfirmeert wierd dat den Nabab door de Marattas en zijne andere vijanden over de 100,000 man sterk indiervoegen om de Noord wierd benauwt dat het voor hem ondoenelijk scheen hen te wederstaan, terwijl den Nabab door ziekte uit zijn leger gekeert en zig te Bedroer was ophoudende communiceerende gem. opperhoofd bij nadere briev van den 30 Julij dat den tolk van Barssaloor met vier duijsend man Nababse troupen gecampeert lag tegens de Nairos van Combcq en dat het leger van den Nabab ver landwaarts en van Bedroer meede gecampeert lag, werwaarts dagelijks meerder volk en allerlij mond en krijgs behoeftens gezonden wierden, voorts dat den Portugeesen factoor van Mangaloor die plaats verlaten en zig na Goa geretireert had en wijders bij briev van 21 7ber daaraan dat den Nabab in het nauw zoude gebragt zijn, dat er een aanzienelijke vloot van de Marattas geconjungeert met Portugeese scheepen in het begin van de toen voorhanden zijnde goede moussoon te Mangaloor stond te koomen om Ader Alij Chan van twee kanten aan te tasten dog de waare omstandigheeden bedrijven en dessijnen van den Nabab bleeven verborgen, zijnde volgens briev van den tolk van Barssaloor, Francisco De Souza de briefwisselinge over de zaaken van oorlog in Canara op doodstraffe verbooden invoegen men weijnig of niet zekers van de omstandigheeden van dien oorlog heeft kunnen te weeten bekoomen.

Zijnde deesen aangaande bij secrete briev van Cochim na Batavia gesch. onder dato 9 April 1765 Haar Hoog Edelheedens bedeelt dat den Nabab den Heer Commandeur Breekpot bij een briev heeft gefeliciteert met desselfs komste hier ter kuste en teffens verzogt om's Comp.'s vriendschap en dat een bekwaam perzoon te Barssaloor mogt werden geplaast om 's Comp.'s handel en negotie aldaar voort te zetten, onder belofte daartoe van zijn kant alle hulpe te zullen contribueeren dat gem. Nabab dierweegens door den Commandeur was bedankt voor dat beleeft compliment, met bijvoeging, men van die presentatie bij gelegentheid zoude profiteeren, dog dat d' E. Comp. niet geneegen zijnde zig op deeze kusten zoo verre uit te brijden, zijn Excellentie derhalven de kooplieden daar te lande geliefde te adverteeren om de negotie goederen van Cochim te komen afhaalen wanneer ze hier voor de civielste prijsen met alles zouden werden gerieft en dat deeze voorstel aan den Nabab gedaan was alleenlijk om op die wijse zijne presentatie gantschelijk niet te verwerpen en ook niet aan te neemen,

wijl Haar Hoog Edelens orders dicteeren zig buijten noodzaakelijkheid met dien conquerant niet in te laten, en men ook niet weeten konde wat keer zijne zaaken in den tijd zouden neemen.

Onderwijlen of te den 27 Januarij 1765 kwam alhier van Ceijlon met de chialoup " De Standvastigheid " in cognito onder de naam van Capitain der Sipaijs den wettigen zoon van den overleeden Nabab van Arkade in naame Ragia Sanda Saib, om vervolgens na Cananoor en vandaar bij den Nabab Aijder Alij Chan te geraaken zoo als den selven ook 's daags daaraan derwaarts is vertrokken in de maand April daarop bedeelde het Cananoors opperhoofd Kroonenburg dat Aijder Alij Chan de vreede met de Marattas en de verdere geconjungeerde vorsten gemaakt en voorm: Nabab van Arkadoe als Gouverneur van de provintie en hoofd-stad Bedroer aangesteld en hij het grootste vermoogen bij dien vorst had.

Deese vreede tijding wierd egter vervolgens gecontrarieert en onder dato 7 Julij 1765 schreef het voorm: Cananoors opperhoofd dat de Marattas, de vreede met den Nabab weder zoude hebben en voorts den 29 August daar aan dat gem: Nabab met het begin van de toen voorhanden stande (*sic*) goede mousson na de zuijd afkoomen zoude om zijn pretentie te doen gelden op het Colastrijse huijs en ook te zien meester te werden van Calicoet en Pannanij en wijders dat hij de parthij van Adij Ragia sterk trok, dog bij briev van den 9 October weeder berigt dat gem: Nabab tot toen nog niet vast en zeeker het rijk van Canara gesecureert hebbende denkeljk zoo haast van de zuijd niet zoude komen of zakken, maar dat het wel zoude kunnen gebeuren dat hij op de iterative instantien van Adij Ragia eenige duijsent man hulptroupen zond.

Wijders comminiceerde het opperhoofd bij briev van den 22 Xber 1765 die verzelt was van een briev van den Nabab voor den Commandr. *Cornelis Breekpot* behelschende verzoek om met Adij Ragia vriendschap te conserveeren dat een afzendeling van Ader Alij Chan bij Adij Ragia was gekomen en bij die gelegentheid bij hem opperhoofd teffens komende had verzogt om 2 à 300 snaphanen voor reek: van zijn meester onder betuijging dat daar meede denselven een bijsonder dienst geschieden zoude dat schoon het opperhoofd had betuijgt geen meerder geweiren te hebben als tot defensie van het fort behoorden gem: afsendeling egter sterk daar op had aangedrongen en hij opperhoofd als genoodzaakt was geweest 50 fusiliers geweiren om den selven af te geven uit consideratie men somtijds dien vorst nodigt nog te hebben, kort hierop of te bij briev van den 29 daar aan berigte gen, *de* opperhoofd, dat in de haven van Mangaloor een groote zeemagt wierd vervaardigt bestaande in een drie mastig schip 6 palen en meer als 50 mindere vaartuijgen zonder te weeten ten wat einde, dat de vaartuijgen van de Noord en Zuijd dewelke Mangaloor aangierden aldaar wierden aangehouden en belet haare reise te vervolgen en dat de spraak ging dien Nabab 2,000 man onder 2 voornaame hoofden zoude gecommandeert hebben na Ceijlon ter assistentie van D'E. Comp. voorts dat het gerugt van des Nabab onderneeming tegens Colastrij en Adij Ragia verdweenen was; maar daar en tegen gespargeert wierd, dat den selven eenig verschil zoude gekreegen hebben met de Purtugeesen (*sic*) te Goa over een provintie van die natie, die hij Nabab begeerde dog voegt gem. opperhoofd daarbij dat hoewel op alle die berigten geen seekere staat te maken was hij egter verzogt om ordre hoedanig hij zig zoude hebben te gedraagen in geval de zee armade van dien Nabab in de Cananoorse baaij mogte verschijnen onder verder bijvoeging dat hij intusschen alle voorsorgen gebruijken en attent omtrend alles weesen zal, versoekende om drie â vier bekwaame bosschieters en eindelijk dat den Nabab, Adij Ragia zoude hebben aanbevoolen om D'E. Comp. eene billijke obidientie te betoonen en dat gem. Nabab de Hollanders meerder favoriseert als alle andere Europeese naties, hierop wierd het opperhoofd onder dato 3 Januarij 1766 van Cochim een brief voor dien Nabab toegesonden van inhoud dat, desselfs briev wel was ontfangen en dat D'E. Comp. zoo wel met Adij Ragia als met alle welmeenende vorsten in een goede verstandhouding leefde met aanschrijvens aan het opperhoofd dien aan den Nabab te laten bestellen door een bekwaam perzoon, die met zijn terugkomst een secuur berigt van dien Nabab meede brengen konde, wijl uit de varieerende tijdingen die men van denselven erlangte, geen waare denkbeeld van de zaak te formeeren was en wijders dat hij opperhoofd intusschen voorzigtig moeste zijn omtrend het aan hem aan vertrouwde en zig niet verder ingageeren

dan als 's Comp. belang absoluut vereischt en ten belange van desselfs vraag nopens het admitteeren van 's Nababs vloot in de Cananoorse baaij, zulks te kunnen tollereeren, zoo lange men geen reeden had te gelooven hij iets kwaads tegens d'E. Comp. voor had.

Terwijl men op Cochim in die onzeekerheid nopens de onderneeming van dien conquerant verzeerde (?) liepen de gerugten sterk dat denselven met zijn vloot bemand met 18,000 man dit heen stond te koomen om een landing te doen op Calicoet en Pananij en alzoo van Cananoor derweegens niet was vermeld met zeekerheid zoo wierd onder dato 6 Febr. 1766 zulks bij secreete briev het opperhoofd aangeschreeven en van hem desweegen elucidatie gevraagd dog voor dat hij gem. briev ontving erlangte men van hem een secreete briev mede gedt. 6 Febr. even gem. behelchende communicatie dat Aijder Alij Chan in perzoon aangekoomen was op Mangaloor alwaar desselfs armade bestaande uit 2 scheepen 7 ligte paals en ruim 40 galwets nevens nog over de 50 mindere vaartuigen beladen met proviant klaar lag, dat vaste tijding aldaar was dien Nabab een visite zoude komen doen niet alleen bij Colastrij maar ook bij den Samorijn, ten welken einde alreets 15,000 man waren afgedepecheert om de vesting Carmale—zijnde de sleutel van Mallabaar aan dien kant—te vermeesteren welke vorst gezegd wierd de rijkste van de kust te zijn; en dat zoo hij Nabab daar van meester word, d' andere van zelfs volgen zouden, dat er geen twijffel was zoo wanneer hij Nabab Carmala mogte overwonnen hebben perzoonlijk na de Zuijd zoude afkoomen ten welken fine Adij Ragia reets bezig met alles gereed te maaken, overzulks hij opperhoofd verzogte om ordre of hij met de komst van denselven, zijn compliment zal mogen gaan afleggen, alzoo bij nalatigheid van quaade gevolgen zouden kunnen zijn, en zulks te meer omdat de Engelschen van Tallicherij bereets twee fraaije paarden, 100 snaphanen en andere Europase geschenkgoederen gezonden en hunne pakhuij's meester Asburner tot afgezant benoemd hadden.

Voorts gaf het opperhoofd bij briev van den 7 daaraan nader kennisse dat gem: Nabab werkelijk op aantogt en aangekoomen was op Decla 9 mijlen benoorden Cananoor zijnde de uitterste plaats van den Nababs gebied aan dien eind.

In antwoord op deeze brieven van Cananoor schreef men van Cochim onder dato 13 Febr. daaraan dat met de verschijning van den Nabab op Cananoor het opperhoofd hem diende te gaan complimenten en na 's lands gebruijk te beschenken ter waarde van 4 à 500 guldens, en bij ontmoeting denselven voorhouden op de vriendelijkste wijse de voorregten van d'E. Comp. in Colastrijse rijk, en wat dien vorst aan haar Edele debet is.

Den 18 Febr. berigte het opperhoofd van gem: fortresse, dat Adij Ragia door den Nabab op ontbooden zijnde vertrocken was na Nilisaram een plaats leggende 7½ à 8 mijlen benoorden Cananoor alwaar den Nabab gecampeert was met 17 à 18,000 man, dat den Engelschen afgezant nog geen audientie had erlangt bij dien Nabab en zulks omdat gezegt wierd de Engelschen krijgtbehoeftens aan Colastrij zoude hebbe verstrekt, dat intusschen den prins regent van Colastrij in stilte met zijn huijsgezin de march had geslaagen na den koning van Caddatenaddo maar dat den ouden Tekkenkoer zijn verblijf nog was houdende in het Colastrijs palijs en bij een ontmoeting met het opperhoofd had verzogt om bij den Nabab uit te werken, het rijk van Colastrij te verschoonen, als willende een tributair van den Nabab zijn 't geen door het opperhoofd van de hand is geweesen, kort daarna of op den 27 Febr. daaraan gaf het Cananoors opperhoofd bij secreete briev kennisse dat Ader Alij Chan zig meester had gemaakt van het gansche Colastrijse rijk sonder de minste tegenstand te ontmoeten welker koning den oude Tekkenkoer tot op het laatste bij zig in zijn pallijs had opgehouden, maar op de perzoonelijke aannadering van den Nabab insgelijks na Caditenado was geweeken dat de verovering van dat koningrijk sonder eenige bloedstortinge was geschied en de Nabab omtrend zijne troupen een seer goede discipline hadde gehouden insgelijks Adij Ragia omtrend de zijne, om de vlugtende menschen, weder in het land te lokken dog dat een der Colastrijse princen genaamt de bosprins dewelke eerst met den Nabab zig vergeleeken en de provincie Nilesaram sonder slag of stoot aan hem overgegeeven had, bij nagt zeer onverwagt met 500 man in het leeger van den Nabab was gevallen en over de 100 menschen had gemasakreert; dat daar over den Nabab ten uittersten gebelgt zijnde, ordre

had gegeeven om alle die de naam voerde van Nairos om het leeven te brengen, ja niemand te verschoonen die een lok hair op het hoofd droeg, dat dus alles met groote vreese vlugtende en den Nabab in beweeging was de provincie Indelarra leggende bezuijden Cananoor de welke aan Colastrij gehoord, dog bij de Engelschen verpand was, insgelijks in possessie te gaan neemen 't zij met of tegen de zin der Britten; dat de Engelschen te Tallicherij klaarigheid tot tegenstand hadden gemaakt en gesterkt waren met eenige troupen uit het Cotatse en Cadetenadese rijk, waarom gesupponeert wierd, eenige verwijdering tusschen de Nabab en de Engelschen te zullen ontstaan.

Zoodra of den 3 Maart daaraan had men op Cochim de tijding van Colastrij's vermeestering niet vernoomen, of men schreef derwaards bij aparte briev, om zoo veel moogelijk is, te tragten onze bezittingen aldaar van moeijelijkheeden te bevrijden door minnelijke vertoogen, en zoo zulks niet mogte kunnen helpen als dan eenige inschikkelijkheid te gebruijken om te vermijden dat men met den Nabab in geene verwijderinge geraake als zijnde 's Comps. magt te Cananoor gantsch niet daarna gesteld.

Vervolgens of te den 16 Maart daar aan communiceerde het gem. opperhoofd dat den Nabab zijn gegevene ordre om alle Nairossen ter vermoorden, had ingetrokken en niemand meer eenig kwaat liet wedervaaren, dat zig dien vorst op den 7 dier maand in geselschap van den Nabab Adij Resachan op de Moorse basaar te Cananore den selven was gaan complimenteeren onder offereering van 13 pagooden na 's lands gebruijk wel onthaald geworden en verzogt was in desselfs campement te Cherekel zijnde de hooftplaats van den Colastrijsen koning te koomen bezoeken, dat gem. opperhoofd zulks ook des anderen daags heeft gedaan dog met zijn komste aldaar den Nabab reets op marsch had gevonden die egter gelast had aan hem opperhoofd een elifant te geeven, daar op te zetten en bezeijden dien Nabab te marcheeren dat in dier voegen des agtermiddag te drie uuren hij en den Nabab g' arriveert waren in het afgestooken kamp wanneer hij opperhoofd zijn afschijd van gem. Nabab heeft gekreegen om heen te mogen gaan des avonds weder om te willen komen egter onder versoek om met den Nabab te soupeeren wijl dien Nabab hem begeerde te spreeken dat hij opperhoofd zulks ook had gedaan en aldaar gebleeven was tot des avonds te elf uuren bij welke occassie hij opperhoofd den Nabab heeft voorgehouden 's Comp. belang en previlegie in het Colastrijse rijk, en teffens verzogt als overwinnaar van dat rijk deselve te bevestigen, 't welk door den Nabab ten eersten ook is gedaan onder verzeekering, dat er geen Europeese Naatie was waar voor hij meerder agting had als voor de Hollanders, dat hij opperhoofd van die gunstige gelegentheid profiteerende denselven had onderhouden over de schuld van de Colastrijsen koning waar over dien overwinnaar eenigsints surpreneerde dog tot antwoord gav dat wijl hij Nab. wist d' E. Comp. uit een goed hart dat geld aan de Colastrijse princen op leverantie van peper had gegeeven hij daarom en om de agting die hij voor de Hollanders heeft beloofde dat zoodra God en zijn Profeet hem een gewenschte uitslag aan zijne wapenen gegeven had hij dat geld zouden voldoen, schoon hij de Fransen en Engelschen zulks geweijgert had, dat gem. opperhoofd bij die gelegentheid aan dien Nabab had present gedaan: 50 ps. fuseliers geweiren en enige oliteijten als niets anders dien vorst waardig hebbende kunnen magtig werden, en daar en tegen van den selven tot een contra present bekoomen een eeren kleed, notificeerende gem. opperhoofd al verder dat in die gantsche revolutie in het Colastrijse rijk geen minste moleste was geschied nog in 's Comp.'s lemieten van Cananoor nog ook op den berg Carla schoon er meer als 30,000 man krijgstroupen waaren, en in de baaij 150 zoo groote als kleine vaartuiggen lagen als hebbende den Nabab straffe ordres gesteld, dat wie het ook zij geen de minste hostiliteijten zoude mogen pleegen op 's Comp.'s territoir dat het leeger van den Nabab sterk 50,000 man waar onder ruim 15,000 cavallerie en 450 zoo Europeesen als Toepassen voorzien van een goede arthillerie en vivres voor 4 maanden voortgerukt was tot af en aan Tallicherij en aldaar gecampeert lag voor de revier van Dermapatnam makende zig gereed tot de overtogt schoon aan de andere kant der selve meer dan 20,000 Nairos met batterijen geposteert leeger, en de Cotatte zoo wel de Catinatten Sammorijnse en Colastrijsee troupen welke men zeide ver de 45,000 man sterk te zijn zig aan de Maheese revier hadden versterkt om aldaar het koste wat het wil, den Nabab den overtogt te beletten dus er gesupponeert wierd dat het den Nabab

zeekerlijk volk kosten zoude om die passagies te forceeren hoe wel weinig twijffel was of hij zoude haast meester worden van Calicoet, dat de Engelsche en Franse afgesanten daagelijks over en weeder liepen en niemand meerder g' enbaraceert was als de Franse te Mahé als zittende tusschen twee vuuren en de Engelschen de politicquen speelden tegens wie den Nabab sterk opgehitst wierd door den Nabab Ali Resachan; dat de Engelschen alzoo min als de Fransen niets omtrend hare pretentien op Colastrij hebben kunnen magtig worden ja selfs den Fransen afgezant Monsr. Houdse zoude van den Nabab hebben moeten hooren het hem Nabab verwonderde hoe ze om een schuld van Rops. 1,27,000 dorsten vraagen, daar de France Comps. meer als 15 lack aan den Nabab Ali Resachan schuldig was terwijl de Engelschen van de hand geweesen waren met het antwoord, dat zij de profijten van het rijk getrokken en alzoo zig selfs betaalt hadden.

Wijders comminiceert het gem. opperhoofd dat aan Adij Ragia bij provisie de regeering over het Colastrijse rijk was opgedragen en dat al het canon en verdere ammonitie van de veroverde casteelen en andere plaatsen was afgenoomen in vaartuigen gelaaden en na Mangaloor verzonden, voorts dat het hem opperhoofd voorkwam het dessein van dien Nabab te strekken om meester te zijn van deeze gantsche kust en dat hij niet rusten zou voor dat zijnen vriend en ouden meesters zoon den Nabab Ali Resachan weder in het bezit van Arcat en Madura was hersteld en wijders dat terwijl hij opperhoofd alle deeze berigten had in concept gebragt om na Cochim te bedeelen, tijding bij hem was erlangt dat de armee van den Nabab de revier van Dermapatnam was gepasseert hoewel niet sonder verlies en de aldaar gecampeert geleegen hebbende Nairos ten eenemaal verslagen had en dat gem. armee voort marcheerende was na Mahé, om de aldaar bijeenvergaaderde andere Nairosse leegers te attacqueeren met verdere bijvoeging dat den Nabab bij die actie meer als 7 a 800 man heeft verlooren, waar onder een Comp. Toepassen, en daar en teegen van de gantsche Nairosse magt zeer weinige, die alle Mahometans zijn geworden, ontkoomen waaren, en alles voor den overwinnaar vlugte, dat de prins regent van Colastrij die zig in de Tallicherijse limiet tot dus lange had opgehouden door de Engelschen aangesegt was van daar tevertrekken, en ook met desselfs gevolg na de Zuijd vertrokke was.

Intusschen den Nabab zijne overwinningen voortsettende vond men goed van de Ceijlonse regeeringe een renfort van 200 koppen Europeese militairen te versoeken hetgeen ook bij secreete brief van den 22 Maart 1766 geschiede onder te kennen geving wat progresse den Nabab Aijder Alij Chan al had gemaakt, en in welke neetelige omstandigheeden men zoude kunnen geraken indien denselven zijne conquesten uijtbreijde tot 's Comp.'s besittinge Cananoor nader berigt dat den Nabab tot den eersten dier maand door de geconjungeerde princen opgehouden zijnde om het Cadatenadete rijk te veroveren eindelijk de revier van Mahé was gepasseert en met sterken march Calicoet naderde, waarbij het Cananoors opperhoofd voegde dat intusschen den Engelsche Cheff van Tallicherij den Nabab in desselfs leeger een visite had gegeeven, en bij die occasie alles had aangewend om dien vorst over te haalen om den prins regent van Colastrij als tributair van hem Nabab zijn eigen rijk te laaten regeeren dog dat zulx vrugteloos was geweest en den Nabab daar op zoude gezegd hebben dat na het veroveren van Calicoet maar eerst zig daar over verklaaren zoude dog middelerwijl begeert had dat dien prins van Tallicherij ten eersten mogt vertrekken.

Terwijl men deeze berigten van Cananoor erlangde, wierd te Cochim gespargeert, dat de koninglijke familie van den Sammorijnsen vorst zig geretireert had na Chawecattij met voorneemen om bij overgang van Calicoet, aan den Nabab, hunne retirade te neemen na het Cranganoorse hoff hetgeen men oordeelde van slegte gevolgen zonden kunnen zijn, derhalven is hier over den 7 April 1766 den Resident van Cranganoor onderhouden en hem aanbevoolen, indien bij verzeekert was van dat voorneemen van de Sammorijnse familie, als dan den Cranganoorsen koning voor te houden de gevaaren daar van en te recommandeeren dezelve in zijn rijk niet te admitteeren en zig onzijdig te houden omtrend een ider die in oorlog zijn en zoo hij zig daar aan niet mogt willen kreunen hem dan possitiev zulks te verbieden; den Resident heeft die commissie bij gem; koning ook verrigt en van derselven tot

antwoord bekoomen dat hij zig volkoomen na de ordres van Cochim gedraagen zoude, zoo als het een en ander blijkt bij de secreete briev van Cranganoor na Cochim gesch. den 9 April 1766.

In antwoord op de van Cananoor ontfangene brieven is onder dato 12 April daaraan derwaarts gerescribeert om bij tijds verdagt te zijn op de gedaane belofte van den Nabab omtrend de schuld van Colastrij aan d' E Comp. als meede Adij Ragia aan te maanen tot de voldoening van zijn agterstal aan d' E Comp.'s en voorts het opperhoofd aanbevoolen zig te informeeren na het gedrag van den Nabab omtrend de Engelschen, wijl men op Cochim had verstaan dien vorst hen veele gunsten bewijst.

Intusschen kreeg men van de veroveringe van Calicoet van den Commandant van Chettua bij briev van den 13 April 1766 tijdinge dat er geworpende (?) volkeren van den Nabab tot Pananij waaren aangekoomen met voorneemens om verder na de zuijd in de landen van den koning van Cochim op te marcheeren dog daarvan is niet gekomen gelijk men ook van Cranganoor berigt ontfing dat er dagelijks menschen van de noord vlugtende graanen (?) afzakken als de koninglijke families van Colastrij Codåttenatte en Cottale en zig te Paroe gingen retireeren dog dat de familie van den Samorijn zig nog te Chowecattij was onthoudende.

Van deeze omwenteling en van de verschijning van den Nabab op Calicoet wierd Haar Hoog Edelen. te Batavia kennisse gegeeven bij secreete briev van Cochim de dato 15 April 1766.

Middelerwijl of te onder dato 20 April even gem : ontfing men een briev van den Nabab in de Canareese taale gesch. op den 17 bevoorens, waar bij denselven kennisse gav van zijn komste op Calicoet, en van desselfs genegentheid om met de Hollandse Comp. in vriendschap te leeven, onder aanbieding van alle de negotie in zijn land vallende aan d' E. Comp. te zullen laten bezorgen ;

Ook erlangde men onder dezen datum tijding dat den koning Samorijn te Calicoet met vijf zijner ragiadoors door den Nabab g'arresteert wierd gehouden; nadat alvoorens dien koning den Nabab op den 14 bevoorens ontmoet en aangenoomen had 20 lak ropias en 20 eliphanten te zullen opbrengen.

Op deeze bekoomene berigten en verschijning van den Nabab op Calicoet als ook op de gedaane verzoeken zoo wel van den koning van Trevancoor als Cochim die in vreeze verzeerden, om door 's Comp 's bemiddeling de vreede te moogen blijven genieten, is bij secreete resolutie van den 21 April 1766 beslooten, den onderkoopman en secretaris van politie Samuel Constantin Saffin en den pl onderkoopman Frans Bernard Zimmerman als commissianten na Calicoet aan den Nabab af te zenden, met ter handstellinge van een instructie ter hunner elucidatie, en wel voornamentlijk om die vorst over desselfs överwinningen te complimenteeren, en nopens zijne verdere intentie te sondeeren, mitsgaders zijn Hoogheid te verzoeken dat de koningen van Cochim en Trevancoor als bondgenooten van d' E. Comp. meede mogte komen te jouisseeren van de vriendschap die den Nabab betuigt voor de Comp. te hebben, en ook nadere elucidatie te verzoeken noopens 's Nababs weezentlijke intentie wat hij te kennen wilde geeven met de periodens in zijn briev vermeld, met recommandatie, aan hen gecommitt's om zig te gedragen in alle deelen neutraal.

Ook schreef den Heer Commandeur Breekpot bij deeze gelegentheid een briev aan dien Nabab in antwoord, op de van hem ontfangene, inhoudende eenelijk een compliment wegens zijn komste te Calicoet, en bekentmaaking dat 's Comp.'s gecommitt's derwaarts vertrokken, die mondeling met hem Nabab over de verdere zaaken zouden spreeken.

Intusschen viel er iets voor dat aanlijding tot vreede breuk tusschen de Engelschen en den Nabab had kunnen veroorzaaken ; In de provincie Randatarra gehoorende aan het Colastrijse rijk en bij de Engelschen verpant, eenige Mooren van den Nabab in een aldaar staande pagood post gevat hebbende wierden door de Engelschen g' ordonneert om van daar te vertrekken, maar gaven tot antwoord, sonder speciaale last van haren meester den Nabob niet daar toe te kunnen treeden, waar op het Engelsch hooft te Tallicherij een detachement zond van 150 Europeezen, 300 Nairossen en ruim 200 Sipaijs om deeze Mooren omtrend 200 koppen sterk uit de pagood te verdrijven, dog deeze krijgers verweerden haar wel en kreegen hulp van de Moorse bazaar van Adij Ragia, wanneer de Britten met agterlating van drie Europeezen dooden, 3 metale kannons van 3 lb., bals en twee mortieren het hazepat

moesten kiesen ; welke arthillerie goederen egter den Nabab, nadat hij het geval had verstaan, weder aan de Engelschen heeft laten restitueeren.

Den koning Sammorijn door den Nabab gevangen gehouden werdende op Calicoet heeft zig deezer dagen selfs van het leeven berooft, en door behulp van vier a vijf Patareesen die hem bijgebleeven waaren, vier stukken linnen bekoomen hebbende dezelve in olij gedoopt en daar meede het huijs daar hij in gevangen gehouden wierd in de brand gestooken, en met het huijs tot assche is verbrand, welke daad onder de Heijdenen als een bijzondere heldenstuk aangemerkt is alzoo het bij hen eene eere is dat hunne lijken verbrand werden, en ingeval dien koning zulks niet had gedaan zijn lichaam apparent het vuur niet zoude zijn opgeoffert.

Den 8 Meij erlangde men een brief van de commissianten te Calicoet ged^t. 4 bevoorens, met communicatie dat ze den 1 Meij aldaar waaren g' arriveert, en den 2de bij den Nabab ter audientie geweest ; dat bij die gelegentheid aldaar insgelijks g' admitteerd was den Engelschen resident van Calicoet Mr. Dhaij, die aan de linker zijde en onze gecommitt's aan de regter zijde van den Nabab zitplaatsen gekreegen hebben ; dat onze gecommitt's na genoomen zitplaatsen de meede genoomen geschenken met de briev aan den Nabab hadden overgegeeven, en des avonds van daar na hun logement wedergekeert waaren ; dat zij des anderen daags zijnde den 3 Meij weder door den Nabab ter audientie waaren verzogt, bij welke occasie de gecommitteerdens van d'Eerste Minister Alisa Mackan als door den Nabab daartoe gequalificeert zijnde, voorgehouden hadden de volgende poincten.

Eerstelijk : te moogen weeten zijn Excellenties meening omtrend de bewoordingen door hem aan den Commandeur geschreeven, namentlijk dat hij hoopte de goede vriendschap tusschen hem Nabab en d' E. Comp. van langen duur mogt zijn, en hij al de negotie aan d'E. Comp. zoude bezorgen, voornaamentlijk zandelhoud en peper.

Tweedens : dien minister voorhoudende, 's Comp.'s voorregten in het Sammorijnse rijk als vrijen handel, item vrijheid tot extructie van loges tot berging van negotiegoederen, en inzaam van producten zoo te Calicoet als elders, met verzoek van deeze voorregten als voorheen te mogen jouisseeren, mitsgaders dat dezelve door Zijn Hoogheid mogten worden bevestigt.

Derdens : dat den koning van Cochim al van ouds bij contract een bondgenoot van d' E. Comp zijnde, hem zoo wel als de Comp. van zijn Excellenties vriendschap gelieft te laten jouisseeren ; maar ten opzigten van den koning van Trevancoor geen mentie gemaakt door dien gem. minister de gecommitts zulks had afgeraaden als iets onaangenaams voor dien vorst.

Vierdens : dat op de landstreek van Chettua tot Cranganoor onder's Comp.'s heerschappije staande geene troupen van hem Nabab mogten koomen, veel min 's Comp.'s onderdaanen en vassalen aldaar molesteeren ; en dat desselfs troupen 's Comp.'s territoir mogten meiden en omtrend.'s Comp.'s fortressen niet koomen.

Waarop den Nabab in substantie had laten dienen door gem. zijnen minister.

Eerstelijk : dat ingevalle d 'E. Comp. met hem Nabab in een goede vriendschap leeven wilde, zijn Excellentie geneegen was een eeuwigduurent verbond met d' E. Comp. op te regten, niet met de mond maar in der daad en van herten, en om tertond daar van blijken te geeven, zijn Excellentie geneegen was alle de producten van desselfs land en zoo verre desselfs jurisdictie of possessie strekt aan d' E. Comp. te leeveren, mits zijn Excellentie ook 's Comp.'s weegen gerieft wierd wanneer hij Nabab iets genodigt hebben mogt.

Ten tweeden : dat indien d' E. Comp. van meerder landen geliefde gediend te zijn hij Nabab bereid was dezelve aan Haar Edele af te staan.

Ten derden : dat Zijn Excellentie ten respecte van d' E. Comp. de landen van den koning van Cochim niet zonder alarmeeren, mits den koning van Cochim sendelingen komt te zenden, om met hem Nabab te spreeken en de uitstaande zaaken af te maaken.

Ten vierden : dat ingevalle hij Nabab door het land van d' E. Comp. mogte passeeren, besorgen zoude geen de minste molesten aan 's Comp.'s onderdaanen geschiede, en ten dien einde hij desselfs volk met vlaggetjes overal zoude stellen.

Waarna den gem : minister nog had gezegd dat hij weegens den Nabab ook eenige voorstellen en vraagen zoude doen als :

Eerstelijk : dat vermits den Nabab gehoord had dat de Comp. verschil heeft met den Nabab Mahomet Dellijchan, waardoor somwijlen de maatschappij genoodzaakt zoude worden de wapenen tegens dien Nabab op te vatten dat in zulken geval Zijn Excellentie presenteerde met een armee van 30,000 man en desselfs armade ter zee de Comp. te zullen assisteeren, onder deeze mits dat ingevalle zijn Hoogheid eenige assistentie mogt benodigen Haar Edele reciproquelijk den Nabab zoude moeten assisteeren ?

Tweedens : dat ingeval Zijn Excellentie verder zuijdwaarts mogte komen afzakken om zijne progressen te vervolgen en koomen te benodigen een duijsent man militie de Comp. dezelve aan hem Nabab zoude willen bijzetten, onder betaalinge en verstrekkinge van onderhoud ?

Derdens : dat Zijn Excellentie aan de Comp. permitteert van Cochim af tot Mangaloor of zoo verre als zijn gebied strekt, of naderhand mogt komen uit te strekken den handel vrij te moogen drijven.

Vierdens : dat den Nabab al verder permitteert de logie op Barsaloor weder te retablisseeren, met verzeekering de Comp. daar omtrend in alles behulpzaam te zullen zijn, en de privilegien toestaan als van ouds, mitsgaders zoo de Comp. nog van iemand der kooplieden iets te pretendeeren had en ze nog in leeven mogten zijn te zullen assisteeren tot dies invordering.

Vijfdens : dat Zijn Excellentie nog verder permitteert om de Pananij en Calicoet 's Comp.'s vlaggen te laaten waaijen en na welbehagen op een van beide plaatzen een Resident te moogen stellen.

Sesden : dat Zijn Excellentie beloofd de deserteurs van de Comp. bij hem om dienst of in zijn land komende weder te zullen overleeveren, mits de Comp. insgelijks met de zijne ook handelt, en ten :

Seevende : dat vermits de Sammorijnse princen, en derselver familie nevens 19 stuks eliphanten en alle haare schatten de vlugt genoomen hadden na de pagood Talliporam geleegen in het rijkje van Cranganoor, Zijn Excellentie verzogt, ingeval hij die door desselfs volk mogt laaten opzoeken, men de gem. princen geen assistentie 's Comp.'s weegen verleenen mogte.

Dat na deeze gedaane voorslaagen gem. Minister verder had gesegt dat den Nabab van voorneeming was een briev nevens een present te zenden aan den Heer Commandeur te Cochim ; dat hij daarom verzogt hebbende om de naam van Zijn Hoog Edelheid, gecommitt's hem daarin te wille waaren geweest, dat denselven na den Nabab was gegaan, en kort daarop de gecommitt's bij dien vorst waaren geroepen en op begeerte van den Nabab weder hadden herhaald hetgeen tusschen hen en desselfs minister was verhandelt en geproponeert ; dat na zulks was geschied de Nabab hen had gerecommandeert van dat alles verslag te doen na Cochim en intusschen op Calicoet te vertoeven tot van Cochim antwoord daar op zoude weezen erlangt, en waar bij denselven was gebleeven, schoon ze gecommitteerdens alles voorbragten om weder Cochim waarts te moogen keeren, dat den Nabab alverder had begeert dat wanneer in het vervolg aan hem Nabab geschreeven wierd, zulks geschieden mogt in de Pandise taale, wijl hij niemand had die het Hollands of Portugees wel overzetten kon ; Dat de conferentie met den Nabab g' eijndigt zijnde hen gecommitteerdens door den Eersten Minister gezegd was des avonds wederom te koomen, om de briev en het voor geciteerde geschenk voor Zijn Hoog Edelheid te ontfangen ; dat zij gecommitt's des avonds te seeven uuren weder na dien Nabab waaren gegaan, dog aldaar koomende vernoomen hadden dat den Engelschen Resident bij dien vorst ter audientie en in gesprek was ; over zulks den Nabab, van hen vriendelijk had laten verzoeken niet kwaalijk te neemen, dien avond hen niet te kunnen afwagten, maar des anderen dag 's morgens hen zoude laten verzoeken.

Hierop of den 9 Meij 1766 is van Cochim aan de commissianten te Calicoet in antwoord gerescribeeert dat hunne verhandelingen met den Nabab in alle deelen van approbatie waaren, en dat ze ten opzigte der gedaane voorslaagen en vraagen door de minister van dien vorst hadden te antwoorden :—

(1) Dat de Comp. geneegen was met Zijn Excellentie in een goede vriendschap te leeven en ten dien einde wel een contract zoude willen aangaan voornamentlijk om de producten van het land voor draagelijke prijsen aan de Comp. te leveren en dat daar en teegen de Comp. Zijn Excellentie genieten zoude met hetgeen hij

benodigt mogt hebben dog dat al eer men daar toe zoude kunnen treeden Haar Hoog Edelens ordres dien aangaande dienden te werden afgewagt aan wien de Nababs goede intentie omtrend de Comp, intusschen zoude bedeelt werden.

(2) Dat Haar Edele zal blijven genieten alle oude voorregten en prerogativen ter dezer kuste zoo omtrend derselver forten en geconquesteerde landen, item de verpandde landerijen van koningen en vorsten, dog wel voornamentlijk dat het eiland Baijpin, Mattancherij en verder zuijd waarts van de binnen revier tot aan de zee of van de kerk te Berdoertij en van daar oost tot west en al het land dat daar noorwaarts binnen legd, door Haar Edele vrij en onverhindert mag beheert en bezeeten werden.

(3) Dat de koning van Cochim een nabuur en bondgenoot van de Comp. zijnde, men hem diende met reeden te beschermen, even wel hem aankundigen zoude desselfs ragiadoors te zenden om met Zijn Excellentie over dessselfs belangens te handelen.

Ten opzigte van Trevancoor den Nabab onder de hand te polsen of het niet moogelijk zoude zijn den Nabab en Trevancoor door onderhandelingen te bevreedigen, maar zoo daar door onaangenaamheeden zoude kunnen ontstaan, als dan die zaak te laaten zoo als ze is, en gem. Nabab eenelijk voor te houden dat de Comp. groote sommen gelds aan Trevancoor heeft vooruit verstrekt op leverantie van peper, en met die leverantie ook werkelijk begonnen was, en te verzoeken die onverhindert voortgang hebben mogt, dog alles met de uitterste secretesse.

(4) Dat wanneer den Nabab de landen van de Comp. mogt komen te passeeren, en volgens belofte ter vermijding van hostiliteijten van het volk, met vlaggetjes willende laten planten, zulks geschieden mogt met vlaggetjes van de Hollandse Comp. tot geruststelling van de inwoonders.

(5) Dat vermits men geen vaste berigten had van Ceijlon nog Nagapatnam nopens de verschillen tusschen de Comp. en Mahomet Dellij, Zijn Excellentie voor de beleefde aanbieding van de Comp. te willen assisteeren met 30,000 man en desselfs zee armaade voor eerst te bedanken, onder te kennengeeving bij erlanging van zeekere narigten dien aangaande Zijn Excellentie daar over nader te zullen onderhouden.

(6) Dat ten belange van Zijn Excellenties verzoek om 1,000 man Europeezen hetzelve Haar Hoog Edelens. te Batavia zoude voordragen en derselver g' eerde beveelen dienaangaande blijven afwagten.

(7) Dat men bij gelegentheid niet nalaten zoude te profiteeren van Zijn Excellenties genegentlijke aanbieding omtrend de restabeleering van de logie te Barssaloor, en het aanleggen van andere negotie plaatzen.

(8) Dat noopens Zijn Excellenties verzoek belangende de Sammorijnse princen en hunne families enz: b' antwoord wierd bij de briev dewelke als toen aan dien Nabab afging.

(9) Dat men zig met de voorstel ten opzigte van de deserteurs wel wilde confirmeeren onder deeze waarschouwing dat wanneer Europeezen van Zijne Excellentie tot ons mogten overkoomen, dezelve volgens de Europeese wetten en onderlinge contracten niet terug gegeeven maar naar Europa moesten gezonden werden.

Voorts wierd hen gecommitt 's aanbevoolen den Nabab beleefdelijk aan te kundigen, dat zoo de briev aan Zijn Hoog Edelheid te Batavia gerigt in de Pandise taale mogt geschreeven zijn, copia daar van na Cochim te willen zenden ten einde in het Hollands getranslateert en na Batavia gezonden te werden vermits anders aldaar niemand te vinden zoude zijn die den briev zoude kunnen translateeren.

Alle 't welke hen gecommitt 's aangeschreeven is met ordre over het een en ander met den Eersten Minister van gem: Nabab te confereeren en zig informeeren na de conduite van dien vorst en zig daar na te reguleeren omtrend het voorstellen der voorsch: poincten.

De briev door den Heer Commandr. bij deeze occasie aan dien Nabab afgevaardigt behelschende communicatie van den ontfangst van des Nababs briev en conferentie tusschen denselven en onze gecommitt's, en dat men de gecommitt 's had

gemunieert met nadere beveelen ten opzigte der poincten reets met Zijn Excellentie verhandelt, mitsgaders verzeekering dat geene goederen van den koning Sammorijn op 's Comp.'s territoir waaren geborgen.

Ondertusschen kreeg den Heer Commandeur een ola van den koning van Cranganoor inhoudende verzoek om eenige goederen in 's Comp.'s fort aldaar te moogen bergen, het welk finaal van de hand is geweesen, en den Resident almeede van die fortresse ten stipsten aangerecommandeert geene goederen van dien vorst nog ook van den Sammorijn in dat fort te admitteeren.

Den 13 Meij 1766 ontfing men een briev van de gecommitt's te Calicoet ged^t. 7 dier maand van inhoud: dat den kroonprins van Sammorijn en den Talichenoor, dewelke bezuijden Angecaimaal in het land van den koning Trevancoor zig ophielden, aan Adij Ragia hadden geschreeven en verzogt, bij den Nabab te bewerken dien prins weder zijn land mogte erlangen; waar voor hij prins contribueeren zoude zoo veel als den Nabab kwam te pretendeeren; en ook, zoo den Talichenoor verzeekert konde zijn den Nabab hem geen leed zoude doen, hij geneegen was bij hem te koomen en aan te wijsen waar de schatten van den koning Sammorijn waren geborgen; dat den Nabab op die proposities zoude g' antwoord hebben, dat ze zig derwaarts hadden te begeeven, en hij daar over mondeling met hem spreeken zoude; wijders dat de ragiadoors van den koning van Cochim bij den Nabab ter audientie waaren geweest, en dien vorst verzogt hadden, de landen bevoorens door den Sammorijn hun vorst ontnoomen leggende tusschen Chawacattij en Pananij, wederom te moogen hebben, als meede dat de verdere landen van den koning van Cochim mogten blijven ongemolesteert, waar op den Nabab zoude hebben g' antwoord, hunne verzoeken te zullen inwilligen, mits alvoorens den Cochimsen koning aan hem Nabab liet besorgen de gevlugte familie, eliphanten en schatten van den Sammorijnsen koning; 't welk zij ragiadoors hadden aangenoomen aan hun meester te schrijven en bekent te maaken, en intusschen van den Nabab tot present bekoomen ider twee goude armringen en een chialij.

Dat den Engelschen Cheff van Calicoet Mr. Dhaij uit naam van derselver Natie den Nabab had verzogt, dat aan de Engelschen mogt werden afgestaan alle de peper en zandel op deeze kust vallende, dog dat dien vorst zulks niet had willen toestemmen maar verklaart hij van meening was met de andere Europeese naties insgelijks in vriendschap te leeven, en aan dezelve zoo wel als aan de Engelschen 's lands whaaren te laten leveren en dat over dat antwoord tusschen gem: Cheff en den Nabab eenige ongenoegen zouden zijn ontstaan.

En eindelijk, dat den koning van Coimbatoer in de ongunst van dien Nabab was geraakt, ter zaake denselven door dien vorst aanbevoolen zijnde met 20,000 mannen het leeger te komen versterken, maar eenelijk met 8,000 mannen was verscheenen, en over dit verzuijm dien koning gecondemneert zoude zijn in een boete van over de 160,000 pagooden.

In antwoord van deezen briev wierd van Cochim op dezelfde dag een ander af gevaardigt na Calicoet ten principaalen gerigt om na te vorschen waar 's Comp.'s tolk van Barssaloor Francisco de Zousa mogt zijn, zoo meede om in secretesse van den bij den Nabab van Goa in dienst gekoomen capitain te verneemen of hij geneegen zoude zijn met den Heer Commandeur to correspondeeren en brieven wisseling te onderhouden, ten einde te kunnen te weeten krijgen, wat bij den Nabab passeert.

Den 12 Meij 1766 schreeven de gecommitt's uit Calicoet, dat bij gelegentheid zij in een nadere conferentie bij den Nabab waaren, aldaar ook gekoomen was den Engelschen afgezant, dewelke den Nabab had verzogt, dat er ordre gestelt mogt werden tot de leverantie van sandelhout en peper, dog den Nabab in antwoord daarop zoude hebben gediend, er reets 1,200 candijlen sandelhout en 700 candijlen peper geleevert waaren dog nog geen betaalinge was geschied, maar eenelijk daarop had genooten eenige snaphanen kogels en salpeter hetgeen op verre na niet uijtmaakte het bedraagen der geleeverde producten, weshalven de reekening eerst geliquideert diende al eer tot een nadere leverantie ordre konde expedieeren, volgende die Nabab nog daarbij desselfs ongenoegen over het gedrag van den Cheff van Tallicherij omtrend 's Nabab's deserteurs; wijders dat zij gecommitt's hadden kennisse

bekoomen van de Eerste Minister dat den Nabab binnen weinige dagen zijne terugreise over Pananij en Palcatcherij zoude onderneemen naar Patane en 12,000 man voetvolk en 4,000 ruijters op deeze kust laaten onder het bestier van den koning van Coimbatoer.

Den 16 Meij 1766 ontfing men weder een briev van gem. gecommitt's van den 13 bevoorens, van inhoud dat een Patare van den koning van Cochim aldaar was gekoomen en meede gebragt had 12 stuks eliphanten van den koning Sammorijn die door de familie van dien koning naar de zuijd vervoert en op begeerte van den Nabab door eerst gem. koning agterhaald waaren op Talaparamboe en Trisjoer.

Wijders dat de troupen van den Nabab ter vermeestering van een fort gent: Bengotta afgezonden, zeer slegt gehaavent terug op Calicoet waren terug gekoomen, vermits 500 Nairos die in hetselve zig bevonden, zoodanig een tegenstand gebooden hadden, dat den Nababse Commandant, zijnde een Engelsman, genoodzaakt is geweest met zijn overgebleevene manschappen bestaande in nog 2,000 koppen, de retirade te neemen.

En overigens dat de Nabab zig sterk prepareerde tot de terugtogt na Patana, en dat de Engelschen te Tallicherij, uit Bombaij een versterking van 400 koppen zouden hebben erlangt, en dagelijks meeder volk verwagtende waaren, zonder het iemand wist ten wat einde.

Den 20 Meij 1766 erlangde men een nadere briev van de gecommitt's gedt. 16 bevoorens nevens een aanteekening van hunne gehoudene conferenties met den Nabab op den 14, 15, en 16 dier maand nopens de nadere poincten hen op den 19 bevoorens toegezonden, communiceerende daarbij dat den Nabab daar over voldaan was, en te kennen had gegeven:

Dat vermits voorneemens was met de Comp. een opregte vriendschap te onderhouden, de landen van den koning van Cochim, als een oude bondgenoot van Haar Ed. ongemolesteert zoude laten, mits 's Comp.'s weegen bewerkt wierd, dat de kooplieden daarin woonagtig eene draagelijke somma gelds kwamen contribueeren, zoo als men die zoude oordeelen met de billijkhied over een te koomen, ter verzagting van de gedaane oorlogs onkosten.

Dat Zijn Excellentie wel geneegen was met den koning van Trevancoor zonder oorloogen vreede te maaken mits de Comp. daarin als mediateur ageert en bewerkt dat den selven het zijne contribueert tot goedmaaking der gedaane oorlogs onkosten, dat hij bereid was zig te gedraagen aan de genereuse sentimenten van Haar Edele. maar indien zijn Trevancoorse Hoogheid daartoe niet mogt te beweegen zijn, Zijn Excellentie als dan genoodzaakt zoude zijn, desselfs waapenen verder uit te breijden en dien vorst een visite te geeven.

Dat Zijn Excellenties briev aan den Heer Gouverneur Generaal niet in de Pandise maar Persiaanse taale geschreeven was, en:

Dat Zijn Excellentie de gecommitt's verzogt had het een en ander aan de Heer Commandeur te Cochim te willen bekent maaken; en onderwijlen na den heden bij hem Nabab wederom te koomen, om te ontfangen een briev voor den Commendeur en voorts hun afscheid te erlangen zoo als zulks ook effect gesorteert hebbende zij de terugreise na Cochim dien eigenste avond hadden ondernoomen.

Den 21 Meij 1766 de gecommitt's te Cochim gereverteert zijnde, overleeverden den briev van den Nabab gerigt aan den Heer Commandeur, die inhield zeer vriendelijke expressien, en te kennen geevinge dat desselfs komst te deezer kuste niet was om eenige schande of te nadeel aan de koningen van Cochim en Trevancoor toe te brengen, maar door tusschen spraake van den Commandeur de zaak met hen inderminne bij te leggen, indien den Heer Commandeur met die twee koningen derweegens wilde besoigneeren, en ze met raad en daad adsisteeren, met bijvoeging nogthans, dat ingeval ze geen gehoor daar aan mogten koomen te verleenen, hij Nabab als dan verzogte hem kennisse daarvan te geeven.

Op dit schrijvens van den Nabab en ook op de bereets gedaane verzoeken zoo wel van den koning van Trevancoor als Cochim, wierden onder dato 25 Meij 1776 uit den Cochimsen raad den kapitain militair Lodewijk August de St. Etienne en den secretaris van politie Samuel Constantin Saffin gedeputeert na de koningen van Cochim en Trevancoor, welke beide vorsten zig op Baijkam waaren onthoudende

om dezelve te kennen te geeven de intentie ven den Nabab Aijder Alij Chan, en teffens hen koningen aan te raaden de zaaken in kas subject wel en rijpelijk te overweegen en schielijk zodanige besluijten te neemen als tot welzijn van hunne perzoonen, landen en volkeren strekken konden.

Gem: gecommitt's of gedeputeerdens kwaamen den 29 daaraan weder terug, dienden bij geschrift van rapport, dat zij die twee koningen ontmoet en hen van alles omstandig onderrigt hebbende, den Trevancoorsen koning daarop had begeert te moogen weeten hoe groot den eisch van den Nabab was, dat zij gedeputeerdens daarop hadden gediend, dat alhoewel den eisch van dien conquerant wat ruijm was hij echter verzeekering had laten doen te vreeden te zullen zijn met 200,000 ducaten en 10 eliphanten van zijn Trevancoorse Hoogheid en 25,000, ducaten en 8 eliphanten van Zijn Hoogheid van Cochim; dat den koning van Trevancoor hierop zig een weinig bedagt hebbende, tot antwoord had gegeeven, dat dat geen eischen waaren om te kunnen voldoen, en dat het beeter zoude zijn tegens den Nabab te oorlogen; dat de gedeputeerdens daar op Zijn Hoogheid hadden verzogt alles wel en rijpelijk te overweegen en agt te geeven hoe wisselvallig het lot des oorlogs was, en welke rampen die na zig sleept, mitsgaders schielijk daar op zoodanige besluijten te willen neemen als Zijn Hoogheid zoude gelieven goed te vinden; dat den koning van Trevancoor op dit gezegde had gedeclareert; dat Zijn Hoogheid nog nooit geen reeden van misnoegen aañ den Nabab had gegeeven, en derhalven niet wist uit wat hoofde zodanige somma gelds eischte, zoo meede gecommitt's om zaaken af te doen, daar met den anderen niets uitstaande hadden; dat bevoorens meermaals Nabab's—meenende daarmeede Mahomet Dellijchan—op de Mallabaarse kust waaren verscheenen, dog dat die een geschenk hadden ontfangen en ook een contra present gegeeven en weder afgetrokken waren; dat Zijn Hoogheid een tributair was van Mahomet Dellijchan en aan geen twee kanten konde contribueeren, dog egter geneegen was gecommitt's te zenden met een present, mits d' E. Comp. gecommitt's meede zond om bij den Nabab Zijn Hoogheid's belangen te ondersteunen, dewijl anders zijn Hoogheid's zendelingen geen goed onthaal te wagten hadden; dat Zijn Hoogheid's voorneemen was wanneer gecommitt's van weerskanten gingen, den Nabab voorslaagen te laten doen, om de koningen van Colastrij en Sammorijin weder in hunne landen te herstellen, onder beloften, dat die verdreeve vorsten een somma gelds aan den Nabab zouden opbrengen, dat zijn Trevancoorse Hoogheid voorts begeerde te weten, wanneer d' onderhandelingen met den Nabab vrugteloos afliep, en door denselven g' attacqueert wierd, of de Comp. hem als dan zoude assisteeren, met bijvoeging, dat oordeelde de Comp. 'zulks gehouden was te doen uit hoofde van het aangegaan contract, dat zij gecommitt's deeze laatste vraage van den Trevancoorder hadden b' antwoord met te zeggen, dat de Comp. beloofd hebbende Zijn Hooghied na tijdsomstandigheid te zullen adsisteeren, zulks ook deede, als klaar blijkende, dezelve haare goede afficien was aanwenden om Zijn Hoogheids landen van alle molesten vrij te houden, en voor het overige de zaaken te dezer kuste waaren bekent gemaakt aan Haar Hoog Edelheedens, wiens g' eerde beveelen men bleef te gemoed zien.

Dat bij deese conferentie den koning van Cochim niet present geweest zijnde, zij gecommitt's den koning van Trevancoor hadden verzogt dien koning die zaaken meede te moogen voorhouden, dat dien vorst daarop meede in de conferentie verscheenen en het een en ander door gecommitt's aan Zijn Hoogheid gecommuniceert zijnde, antwoorde daarop, dat hij zijne zaaken aan de Comp. overliet, met verzoek Haar Ed. die geliefde voor te staan dog ook gaarne zoude zien de Comp. meede werkte, de koningen van Sammorijn en Colastrij in hunne rijken wierden hersteld.

Ondertusschen of te onder dato 26 dezer maand bedeelde de Resident van Cranganoor dat aan het hoff aldaar verscheenen waaren eenige manschappen van meerm: Nabab Aijder Alij Chan om na te speuren of den schat van den koning Sammorijn daar was, en dat zij verder stonden te gaan na Paroe, Mangattij en Baijkan, om deselve aldaar op te zoeken.

Van Chettua wierd op den 27 berigt dat den Nabab op Pananij g' arriveert en preparatie maakende was om over Palacatcherij na zijn land terug te trekken.

Den 30 Meij 1766 gav de Commandant van Chettua kennisse dat den Nabab, twee daagen bevoorens van Pananij oostwaards was vertrokken, na desselfs meeste troupen vooruit gezonden te hebben, van welk subiet vertrek verschillig word

gesprooken, zommige willende dat hij na het gebergte gegaan was om zeeker huwelijk bij te woonen, dog andere dat hij derwaarts getrokken was om in de oostelijke landen van den koning Trevancoor te vallen.

Zoodra was den Nabab niet naar het Oosten vertrokken of men kreeg van Trevancoor onder dato 6 Junij 1766 berigt, dat de princen van Sammorijn aldaar waaren aangekoomen, een getal van 1,000 Nairossen hadden gelast bij der hand te blijven, om op de eerste ordre te kunnen marcheeren; dat genoemde princen intusschen bezig waaren meerder Nairossen bij malkanderen te vergaaderen.

Op deeze bekoomen kontschap wierden na Chettua, Paponettij en Cranganoor bij secreete brieven geschreeven, om na vermoogen te beletten, dat die princen geene troupen op en omtrend's Comp.'s jurisdictie komen te verzaamelen, en voorts het coningje van Cranganoor bevoolen de landvorstjes op Paponettij, als meede de Paijencherij Nairos aan te kundigen, dat ze zig in 't geheel met die princen niet moesten inwikkelen of te dat ze lieden zoude worden aangemerkt als rebelleerende onderdaanen.

De Sammorijnse princen vertrokken middelerwijl van Cranganoor met de verzamelde 1,000 koppen na de Noord, welke bende op weg aangroeijde tot 4 à 5,000 koppen, waarmeede ze tot vier a vijf mijlen beoosten Pananij voortrukten en het fort Wengattecotta heroverden en zig daarinne mainteneerden, schoon die van den Nabab het wel getragt hebben weder te vermeesteren

Kort hierop bekwam men narigten dat de koningen van Cartenaddo, Colastrij en Cottatte benoorden Calicoet 25,000 man vergaadert, eenige Moorse Mosques verbrand en eenige Mooren om het leeven gebragt hadden, en dat Adij Ragia op Caijlandij was, zonder verder te kunnen gaan, om de wille die geconjungeerde troupen, hem de verdere passagie verhinderden.

Dat het om die contrijen als toen niet te favorabel uitzag consteerde nader, vermits den koning van Coimbatoer, den welken den Nabab in zijn absentie als bestierder van het Sammorijnse rijk had gelaaten, bij een briev gedt 10 Junij aan de Heer Commandeur onder anderen kennisse gav van den opstand der Nairos aan die kant, dog dat hij bezig was dezelve te dempen; en van de Nabab een ontzet stond te erlangen, om de Nairos daar over te straffen, en vermits den Heer Commandeur vermeende dat deeze kennisse geevinge was geschied om hem te doen begrijpen, dat deeze opstand, was ondersteunt door de koningen van Cochim en Trevancoor zoo liet zijn Achtb. in antwoord daarop dienen, dat in deeze opstand die twee koningen geen deel hadden maar alleen de Sammorijnse Nairossen, die nog over gebleeven waaren.

Ondertusschen had de President van Cranganoor op ordre van de Heer Commandeur bij den koning van Cranganoor geweest, en tegens denselven van weegen de E. Comp. geprotesteert, over dat hij in desselfs land had geadmitteert de princen van den Sammorijn en hen toegelaaten dat ze aldaar volk hadden vergadert, en vervolgens daar meede door's Comp.'s conquest heen getrokken waaren; en alhoewel die koning zig zogt te verschoonen met te zeggen, dat zulks geschied was, terwijl hij koning aldaar niet present is geweest, en ook het vermoogen niet had om zulks te beletten, nog thans wierd zijn Hoogheid gewaarschouwt te sorgen dat zulks niet wederom kwam te exteeren, of de Comp. genoodzaakt zoude zijn tot conservatie van de rust op die landstreek zoo wel de princen van den Sammorijn als hem koning van daar te doen de logeeren; hebbende die koning op die vermaaning gediend, dat hij sorgen zoude, dat in 't vervolg niets diergelijks meer gebeurde.

Dit koninkje heeft daaromtrend zijn woord ook gehouden, want kort na dato quamen de 4de en 5de princen van den Sammorijn met 40 à 50 gewapende volkeren bij hem in het hoff, die hij ten eersten van daar liet vertrekken zonder vertoeven.

Intusschen wierd onder dato 12 Junij 1766 bij secreete briev aan Haar Hoog. Edelens te Batavia kennisse gegeeven van het voorgevallene, en hoe men zig had gedragen, en verzogt om Hoog derselver ordre wat men in het vervolg zoude moeten doen, als meede om assistentie van militairen.

Den 30 Junij 1766 ontfing de Heer Commandeur een ola van de koning van Coimbatoer als Nababse bestierder op Calicoet, waar bij denselven te kennen gav, dat hij wel overtuigt was dat de koning van Cochim nog den Trevancoorder geen part

of deel hadden in den opstand in het rijk van den Sammorijn, maar dat evenwel den Sammorijn en zijn gevolg hun toevlugt bij die twee koningen genoomen hebbende, vervolgens eenige vijandelijkheeden tegens de Nababse volkeren hadden gepleegt, over zulks indien die twee koningen zich neutraal wilden gedraagen, den Sammorijn uit hunne rijken moesten verdrijven; voegende teffens daar bij, dat ingeval deeze twee koningen aan dien raad geen gehoor wilden verleenen, hij als dan niet instaan zoude voor de gevolgeen die daar uit stonden te resulteeren. Vervolgens op dezen selfden dag quam de Heer Commandeur aan handen een tweede briev van gem. Coimbatoersen koning geevende daarbij nadere kennisse dat de Nabab met de terugkomst van Isaak Surition ordre had gezonden om zijnen veldheer naar Tritsjoor te zenden en aldaar met de koningen van Trevancoor en Cochim ten bij weesen van de Heer Commandeur te handelen, en de zaaken in der minne af te maaken; dog dat daartoe willende toestel maaken, den oproer der Nairos op Calicoet was ontstaan, waarom den Nabab weder had g' ordonneert de voorige gegeevene orders niet te executeeren.

Middelerwijl gav den Cranganoorsen Resident bij briev van den 30 Junij 1766 kennisse dat den Dellawa van den koning van Trevancoor sterk bezig was in het land van Coddacherij de bossen te laten wegkappen, ten einde een linie of borstweiring te doen ophalen van de voet van de berg van Coeriettij tot de Cranganoorse revier, om daar door te beletten den indrang der Nababse troupen in de landen van hem Trevancoor; welk werk naderhand is voltooijt en verzien van verscheijde batterijen met swaar geschut.

Wat nu aangaat het verhaast vertrek van den Nabab Hijder Alij Chan met zijne meeste troupen van deeze kust, verstond men nu van alle kanten, dat het was geschied, om zijne noordelijke grensen van het Mijsoersche rijk te dekken tegen een inval van de Maratthas, en den Golcandijse Nabab Nisam Alij welke beide een groote magt tegens de hoofdstad van gem. rijk gent. Cheringapatnam aanvoerden, en ook kort daarop hebben omcingelt en geblokkeert, hoewel Aijder Alij Chan zich bevoorens met een groote magt daar in geworpen had om dezelve te defendeeren, als zig te zwak oordeelende om het veld tegens deeze geconjungeerde magten te kunnen houden.

Een ieder was van gedagten dat het nu met deesen conquerant zoude ten eijnde lopen, dog den tijd heeft geleert, dat hij zig uijt deese fatale omstandigheeden schielijk heeft weeten te redden; want omtrend twee maanden na de blockade had hij zijn vergelijk door middel van geld met de Marattas gemaakt en Nisam Alij zoo wel beleesen, dat die een verbond met hem maakte tegens Mahomet Alij Chan en de Engelschen om het te ontweldigen Trisnapallij en wat daar onder sorteert, en daarin te stellen den bekenden Sander Saib; ter bereijkinge van dit oogmerk trokken de samen gevoegde leegers regt op de vesting Trisnapalij aan, dog daar het leeger van Mahomet Alij en de Engelschen gecampeert vindende, kwam het tot een hoofd treffen; wanneer het leeger van Nisam Alij ten eersten de vlugt nam en waarop de nederlaag van Ader Alij Chan volgde, hebbende denselven in deese bataelie veel verlies van ruijterij geleeden, waar door hij genoodsaakt is geweest de wijk in het Maijsoerse te neemen, Nisam Alij kogte ten eersten de vreede van Mahomet Alij en de Engelschen voor een somma gelds, en Aijder Alij Chan versterkte zijne grensen na de zijde van de cust Cormandel.

Intusschen kwamen de Engelschen en Mahomet Alij, het Maijsoerse naderen, waar op Aijder Alij Chan zig met een talrijk guarnisoen in de grens vesting Bengaloer wierp, dat daar op door het geconjungeerde leger wierd berend, en vervolgens formeel belegert, de belegerden booden egter zoo dapperen tegenstand, dat de Engelschen en Mahomet Alij met het beleg weinig vorderden, intusschen was een der soonen van Aijder Alij Chan met een vliegend leeger in het veld en deed het geconjungeert leger allen mogelijken afbreuk; de Engelschen om Aijder Alij Chan aan alle kanten werk te geven, hadden te Bombaaij eene vloot toegerust, om daar meede eene onderneeming in het Canareese te doen, deese expeditie kwam in A°. 1768 in de maand Maart op de Canareese, maakte zig meester van een groot deel van de vloot van Aijder Alij Chan, welkers overschot zig retireerde in de revier van Mangaloor dog kort daarop ook in handen der Engelschen viel, deselve de vloot van Aijder Alij Chan geruijneert hebbende, ondernamen eene landing aldaar en geholpen

door hun geschut van hunne vloot vermeesterden in korten tijd s' Nabab's vesting te Mangaloor, waarop de Nababse zig na de bovenlanden retireerden en de Engelschen mits het inbreeken der quaade mousson niets verder ondernoomen, maar in hunne veroverde vesting en buijten deselve gecampeert blijven, met intentie na den regentijd verder in het Canareese rijk te dringen; terwijl ze nu hier gelegert waren, kwam's Nabab's zoon in Julij 1768 met een goed aantal troupen cavallerije en infanterie, de Engelschen onverhoeds overvallen, drong in derselver retranchementen en veroverde deselve met eenen de daar in geweest zijnde troupen, verre het grootste deel der Engelsche magt uijtmakende, van het fort afsnijdende, en welke alle ter needer gesabelt, of gevangen genoomen zijn; deese neederlaage, deed den Engelschen chef, besluijten om het fort te verlaten en zig met het overschot van zijn volk te retireeren op een in de haven leggende chialoop, en andere vaartuijgen om van daar te vertrekken hetgeen ook ten eersten werkstellig wierd gemaakt met dat succes, dat de meeste derselve de vaartuijgen en daar meede na Bombaaij vertrokken, des niet te min wierd het verlies der Engelschen begroot op 7 á 800 mannen, en hoewel de Engelschen het maar op 400 stelden, is het egter zeeker, dat er buijten de dooden een aanmerkelijk getall gevangenen bij den Nabab zijn gebleeven die de gev. Toepassen voor een deel liet loopen, dog met afsnijding van neus en ooren; hoedanig er veele op Tallicherij aankwamen; dog de Europeese gevangenen wierden dieper in het land versonden en zeer slegt van onderhoud voorsien, zoodat ze genoegsaam met beedelen aan de kost moesten raaken.

Intusschen des Nabab's troupen aan deesen kant niets te verrigten hebbende, vertrokken deselve door het Maisoerse na de cust Cormandel, stroopten wijd en zijd in het land van Mahomet Alij tot selfs voor de poorten van Madras, terwijl teffens door deselve den toevoer zeer wierd belemmert, na het leger voor Bengaloer, waar van de beleegeringe nog al duurde zonder dat de Engelschen daar meede veel vorderden, de zaaken in deesen staat zijnde traaden parthijen in onderhandeling en troffen de vreede, dog op welke voorwaarden is niet regt bekent, denkelijk zijn die niet te favorabel voor Mahomet Alij en de Engelschen, omdat de laatste zorgvuldig hebben belet, dat daarvan geene afschriften zijn verspreijd dat weet men dat een der voorwaarden is dat de koningen en vorsten die onder contributie en protextie van den een of ander staan, in de vreede begreepen zijn: Trevancoor is daarbij, als onder Mahomet Alij sorteerende, bekent gesteld.

Na deese gemaakte vreede is Aijder Alij Chan weeder in oorlog geraakt met de Marattas, deselve is egter niet met veel hevigheijd gevoert, dog heeft geduurd tot in het laatst van 1772 of begin van 1773, wanneer deselve door een gemaakte vreede is g'eijndigt.

Zoodra nu Aijder Alij Chan de handen ruijm had, was hij bedagt om zijne schatkist, die door den oorlog uijtgeput, weder te vullen, door het ophalen van contributie, den Sammorijn had in al dien tijd niets aan den Nabab betaald, en zelfs zijne zendelingen, ter aanmaninge van de contributie gesonden smaadelijk gehandelt; insgelijks ook niet de koningen van Cottattee en Coddagamale; Aijder Alij Chan hier over ten hoogsten gestoort, zond ten eersten eene magt na de Mallabaar die het rijkje Coddagamale in de maand April en Maij voor het grootste gedeelte conquesteerde; den reegen belette de verder progressen, waarom de meeste magt van den Nabab weder in het Maisoerse terugtrok, en alleen de veroverde vestingen beset wierden gelaten.

De Mallabaarsen vorsten aan dien kant, raakten daar door wel in schrik en vrees en besefden wel dat het hunne beurt haast zoude werden, dog leefden gerust voort, zonder eenige maatregulen ter hunner verdeediging bij der hand te neemen, nog middelen tot een vergelijk, met den Nabab te soeken.

Den koning Sammorijn schreef egter in April 1773 een ola aan den Heer Commandeur onder te kennen geving, dat den Nabab op Coddagiemale, niet verre van het Sammorijnse was gekomen, versoekende de mediatie van den Heer Commandeur tussen hem en gem: Nabab, ter selver tijd insteerende dat hij op 's Compagnies territoir schuijlplaats mogt vinden, indien den Nabab in sijn land kwam. Dog dewijl den Nabab als voorsegt met zijne meeste magt van deese cust was vertrokken, dagt den Sammorijn dat het gevaar verdweenen, en daarom niet meer op een accoord, zig daar in gerustende, dat den tijd veranderinge zoude baren, en

den Nabab, aan een anderen kant zoo veel werk vinden, dat hij om de Mallabaar niet kon denken, gelijk voormaals gebeurt was, maar deese hoope is ijdel geweest, want in December daaraan erlangde men van alle kanten tijdingen dat het leegerhoofd van den Nabab, in naame Sriniwasa Raijer, werkelijk in aantogt en op Palacatcherij gekomen was, met een nader renfort en intentie, om den koning Sammorijn te attacqueeren, en doordien deese tijdinge daagelijks wierden geconfirmeerd en uijt alles duijdelijk bleek, dat het op 't Sammorijnse rijk gemunt en dat het zeer apparent was, dat dien koning 's Nabab's magt niet lang zou tegenstaan, maar ten eersten na een goed heen tragten, en na alle waarschijnelijkheijd schuijl komen zoeken op 's Compagnies landstreek tusschen Chettua en Cranganoor, soo wierden na Chettua, Paponettij en Cranganoor onder dato 27 December van Cochim secreet aangeschreeven en de residenten gerecommandeert, om zorg te dragen dat den koning Sammorijn, nog ook niemand sijner onderdaanen op die landstreek kwam, en veel min daar schuijlplaats vond waarbij de Residenten van Chettua en Cranganoor teffens aan bevoolen wierd, de Paijencherijs en den koning van Cranganoor daar van te adverteeren en hen te vermaanen, dat ze meede zorge zouden hebben te dragen, dat in hunne landen insgelijx den Sammorijn geen entranse vinde.

Nauwelijks waaren die ordres afgedepecheert of men kreeg van Chettua tijding dat de Sammorijnse princes met haare vijf kinderen nevens nog omtrend 200 vrouwen en kinderen met een parthijen van 20 à 30 gewapende Nairos, in het land van Paijencherij Nairo was aangekomen, op het gerugt dat sij had erlangt, dat Nabab's leger op Palcatcherij was gekomen, waar op den Chettuasen Resident nader aangeschreeven wierd, die princes en haar gevolg aan te kundigen dat ze 's Comp.'s grondgebied moesten verlaaten en zoo ze op die aankundiging van daar niet vertrokken, den Resident met Paijencherij Nairo samen na middelen omsien moesten, om haar en haar gevolg van daar te doen vertrekken.

Intusschen hadden de Nababse troupen het fort Mangare, geleegen 6 mijlen b' oosten Pananij, g' attacqueert en vermeestert; trokken van daar op na een ander vesting gen 't Ramagere, de Nairos van den Sammorijn, verweerden zig in den beginne wel, en deeden dappere uijtvallen, maar toen de Nababse canon aan beijde kanten van dit fort hadden gebragt en daar op canoneerden, ontsakte de Nairos de moed en ze verlieten de plaats, waarvan de Nababse besit naamen.

Inmiddels hadden de Cochimse zendelingen bij de Nababse over en weer gegaan om de vriendschap van den Nabab te verwerven, die haar eijndelijk is beloofd, mits daar voor contribueerende een somma van 2,00,000 Rop.'s, nadat den Cochimder hierin gesteunt wierden aan hem eenige Nababse Sipais gegeven tot souve-garde, en 50 derselve op Tritsjoer gelegt, onder voorgeven, van te beletten de ongeregeltheeden die daar, door de stroopende parthijen mogten werden ondernomen, waar en tegen den Cochimsen koning, op 't begeeren van 's Nababs legerhoofd eenige hondert Nairos zond, na het leeger van den Nabab om met het zelve samen te ageeren.

Den koning Sammorijn hoe langer hoe meer verleegen rakende, versogt bij ola aan den Wel Edelen Heer Gouverneur, passagie voor zijne familie, door 's Compagnies landen na Paroe; een selfde ola wierd ook gesonden aan Isaak Sursion, omdat versoek te ondersteunen bij zijn Wel. Edele. Achtbaaren, die ook daarop een antwoord met de teegenswoordigen tijdsomstandigheeden overeenkomende aan gemelde Isaak Sursion toevoegde, om het den Sammorijn over te brieven, dog al eer denselven zulx konde werkstellig maken, erlangde men, onder dato 3 Januarij 1774 tijding van Chettua, dat de Sammorijnse princessen bevorens in het Paijencherijse aangekomen, van daar weder na de overkant vertrokken waren, terwijl, zoo wel door den koning van Trevancoor als Cochimder, overal wagten waaren gesteld, om den Sammorijn nog zijne familie geene entrance te geven in hunne landen, bedugt zijnde. dat ze hier door in moeijelijkheeden met den Nabab mogten komen te geraaken.

Den koning Sammorijn had inmiddels bij de Franschen te Mahé zig g' addresseert, van deselve hulp en assistentie versogt, onder aanbieding van groote voordeelen, den Franschen Gouverneur, de Heer Conde Duprat meende hier uijt voordeel te trekken, trat met den Sammorijn in onderhandeling en sloot in weijnige dagen of te den 12 Januarij 1774 met denselven een tractaat, waarvan de voornaamste inhoud was,

dat den Sammorijn zijn rijk en onderdanen aan den koning van Frankrijk onderwierp, en de Franschen daar en tegen beloofden denselven te beschermen tegens zijne vijanden.

Nadat dit vastgesteld was, begaf gemelde Heer Duprat zig met een detachement van 20 Europeesen en 120 Sipais, met een Frans schip na Calicoet, stapte den 14 Januarij daaraan, met de zijne aldaar aan de wall, en wierd door den Sammorijn seer beleefd ontfangen; de koning gaf aan den Franschen Gouverneur het bestier over zijn geheel rijk, en ook eene somma gelds, om de nodige uijtgaven te doen; het eerste dat den Franschen Gouverneur ondernam was dat hij overal Franse vlaggen liet planten en in besitting nam het Sammorijnsch fort te Calicoet; vervolgens liet hij den Nababse generaal, die intusschen al te Pananij gekomen en ook weder opgebrooken was, weeten, dat hij van weegens den koning van Vranvrijk het Sammorijnse rijk in protexie had genomen, waaraan zig dit legerhoofd gansch niet stoorde, maar zijnen optogt na Calicoet vervolgde; den Franschen Gouverneur Duprat ging de Nababse tot Baipoer te gemoet, sprak daar met het legerhoofd, en meende zijnen optogt en bedrijven te doen staaken tot aan den Nabab geschreeven en antwoord bekomen was, maar zonder vrugt; het Nababs leger trok al voort en een vlagge te Baijpoer geplant, ontmoetende, wierd deselve afgenomen en weggeworpen; de Fransche Gouverneur na Calicut teruggekeert zijnde begaf zig in het Sammorijnse fort te Calicoet, bezette het selve met zijn meede gebragte detachement nevens nog 2,000 Sammorijnse Nairossen; maar dit alles duurde niet lang, het leeger van den Nabab Calicoet genadert zijnde, liet het leegerhoofd het Sammorijnse fort van Mons'r Duprat opeischen, die in 't begin onwilling zig thoonde, om het over te geven, maar vervolgens ziende dat het ernst wierd, en dat de Nababse troupen derwaarts opmarscheerden verliet Mr. Duprat op den 19 daaraan het fort, en nam schielijk de retraite na Mahé, met het schip waarmeede hij gekoomen was laatende eenelijk op Calicoet eenige Franse soldaaten, die naderhand door den Nabab's volk van daar verdreeven zijn.

Den koning Sammorijn zig van zijn beschermer verlaaten vindende, nam hier op de vlugt na de binnenlanden op de gebergtens, waardoor de Nababsen volkomen meester van Calicoet wierden en vervolgens van het geheele rijk; de zo genaamde 10·000 Nairos onderwierpen zig aan den Nabab, onder belofte de gewoonelijke contributie te zullen opbrengen; overal wierden hoofden en bestierders gesteld, om de geregtigheeden in te vorderen voor den Nabab.

Den koning van Cochim, die in alle deesen tusschen tijd zijne gezanten bij het Nababse legerhoofd had en zelfs tot remfort van dat leeger eenige Nairossen als vooren gesegd, had gesonden, tragtede door alle believingen, zig in de gunst van dien overwinnaar te insunieeren, deed alles wat hem mogelijk was, om het geld te vinden dat hij, als voorsegt, aan contributie moest opbrengen; ten dien eijnde de onderdanen in zijn rijk opleggende zeekere geregtigtheeden te betaalen, pro rato der landerijen die een ieder bezit.

De zaaken in deesen staat zijnde, kreeg het koningje van Cranganoor den eersten Maart daaraan, van den Moor Aijdroes Koettij, aangesteld hoofd over eenige Mooren, wegens den Nabab Aijder Alij Chan aanschrijvens, om aan dien Nabab te contribueeren een lak ropias en twee elifanten, waar van kennisse door dien koning aan den Wel Edelen Groot Achtb. Heer Gouverneur is gegeven door het senden van een translaat van die ola aan den Cranganoorse resident, waarbij ook kwam te blijken, dat Aijderoes Coettij zegt, dat den koning reets belofte tot het geven van een contributie had gedaan, waar over zijn Hoogheid, door weege van den Cranganoorse Resident, onderhouden zijnde, ontkende die belofte gedaan te hebben, waarom zijn Hoogheid is te verstaan gegeven, dat hij de brief van Aijderoes Coettij kon b'ant woorden en te kennen geven, dat hij met zijn rijkje stond onder de Comp. en derhalven geene contributie aan den Nabab konde betalen, dat hij ook daarbij konde voegen, dat hij geene belofte daartoe aan den Nabab had gedaan, indien hij wesendlijk vrij daar van was; welk antwd. Zijn Hoogheid dan ook aangenomen heeft daar op te zullen laaten afgaan.

Den koning van Cottatte ondertusschen ziende, dat de troupen van Aijder Alij Chan besig waaren in het Sammorijnse, had deese kans waar genomen, en was met zijn magt in het reets door den Nabab verovert rijk van Coddamagalam gevallen, had

omtrend 500 van's Nabab's volk ter nedergesabelt en de overige de vlugt doen neemen; den Nabab hier van kennisse gekreegen hebbende, zond versterking uijt het Maijsoerse, en quam in persoon met meerder volk van Siringapatnam na Cottatta, alwaar intusschen ook was aangekomen den vlugtenden koning van Sammorijn, met een groot getal zijner Nairos, de Nabab vond hier dapperen tegenstand dog eenige duijsend Cananoorse Mooren van Adij Ragia en een goed getal Nairossen van den koning van Cadatenado, zijnen hem getrouw gebleeven en tributair tot assistentie bekomen hebbende, heroverde schielijk het rijkje Coddagamale, en taste vervolgens het Cottattese van de noordzijde aan, terwijl zijn leegerhoofd Sninawassij Raijer van Calicoet derwaarts getrokken zijnde, het ten zuijden attacqueerde, waardoor de samengevoegde koningen van Cottatte, Sammorijn en Coddagamale het te erg kreegen en geen kans ziende, deese magten te kunnen tegenstaan, de vlugt namen in de gebergten, en het Cottatse rijk aan den Nabab overlieten, die daar van ten eersten volkomen meester wierd en de gevlugte koningen liet vervolgen; den koning van Sammorijn retireerde zig na de zuijd en was van meening zig in het Trevancoorse te begeeven, waar van hij aan den Wel. Edele. Groot Achtbaaren Heer Gouverneur kennisse gaf, bij ola, die onder dato 5 April op Cochim is ontfangen, bij welke zijn Hoogheijd teffens versogt, dat wanneer hij ten dien eijnde op Cranganoor mogte komen als dan aan hem een vrije passagie mogt werden vergunt; die ola is wel onb'antwoord gelaaten, dog door den resident van Chettua aan zijn Sammorijnse Hoogheijd's sendelingen te kennen gegeven, de moeijelijkheeden die den Cranganoorsen koning stonden over te komen, indien hij zijn vlugt door het rijk van dien koning nam; dat men daarom niet konde toestaan, Zijn Hoogheijd in dat rijkje kwam, maar wel, zoo Zijn Hoogheijd over revier zuijdwaarts passeerde, zonder voet op de landstreek van Cranganoor te setten.

Intusschen wierd den Cranganoorsen koning in geen rust gelaten, maar het legerhoofd Chiander Raijer eijschte bij een brief de voormelte contributie voor den Nabab, zond ook gewapende sipais om den koning tot de opbrenging te verpligten, de brief van dit hoofd, na Cochim gesonden zijnde, vond men goed den Cranganoorse Resident te ordonneeren, om derselven te b'antwoorden en 't leegerhoofd voor te houden, dat het koningje van Cranganoor 't sedert' t jaar 1717 heeft gestaan onder de speciaale opperheerschappije van de Compagnie, van die tijd af aan in geenen deelen afhangelijk geweest is van het Sammorijnse rijk, overzulks door de overheeringe van het zelve, ook onder geen schijn van regt subject is, aan eenige contributie, hetgeen bij ondervraaging ligt te verneemen zoude zijn; dat zoo die contributie gevraagd wierd van de landen die dat koningje nog in het Sammorijnse heeft, dat dan de Comp. daar tegens niets heeft, dog egter de Comp. ongevoeglijk vind, dat hij leegerhoofd heeft kunnen besluijten gewapende volkeren over 's Comp.'s landen te laaten trekken naar het hoff van gem. Cranganoors koningje, onder voorgeeven brieven in bestelling te hebben; dat hij leegerhoofd wel konde begrijpen dat zulx strijdig is tegens de agting en de subsisteerende vriendschap tusschen de Compagnie en desselfs meester den Nabab, dat men hem van deese zaak informeerde en niet twijffelde of hij zoude ordre stellen, dat voortaan geen gewapend volk meer op 's Compagnies territoir komt.

Een brief van deese inhoud door den gemelde Resident aan dat leegerhoofd op den 17 April afgevaardigt zijnde, ontfing denselven daarop een antwoord, den 27e daaraan, van gem: leegerhoofd Chiander Raijer behelschende dat hij wel eenig volk na den koning van Cranganoor heeft gesonden om contributie te eijsschen voor den Nabab, desselfs meester; dewijl hij geen ordre heeft om dien koning van de tribuiten te excuseeren; dat indien gedagte koning van de Comp. werd geprotegeert men aan den Nabab zijne redenen moest presenteeren; dat hij legerhoofd intussschen met zijne diligentie niet konde ophouden, sonder aan hem contrarie ordres te verthoonen, weijl hij niet nalaten konde uijt te voeren, hetgeen zijnen meester hem heeft aanbevoolen, en alsoo nu gem: Resident aan hem daarover schreeft, hij dan den Nabab daar van kennisse geven zoude, en dat de Comp. zulks ook konde doen, wijl hij legerhoofd niet tragt te breeken de vriendschap, dewelke geconserveert werd tusschen de Nabab en de Hollandse Comp. en dat wat betreft het senden van gewapent volk op de districten van de Hollandse Comp. zulks wel waar was, dog niet dat zij eenige hostiliteijten zouden hebben gepleegt, dat hij niet begreep wat

voor swarigheijd er was, om over die destricten volk te senden, dewijl de Hollandsche Compagnie en de Nabab in goede vriendschap leefden, gelijk hij Resident zelfs had geschreeven.

Hier op heeft zijn Wel. Edele. Groot Achtb. in dato 5 Maij eene missive aan den Nabab selfs geschreeven en na Chettua gesonden, met last aan den Resident, dien door een vertrouwt persoon direct aan den Nabab, die men meende van Cottatte op Calicoet zoude komen, te bestellen; dog die briefdrager tusschen Pananij en Calicoet komende, ontmoette daar het leegerhoofd van den Nabab, die verstaande dat hij een brief voor zijn meester had, aan den selven bekent, dat den Nabab van Cottatte na Cheringapatnam vertrokken was, die brief met veel beleefdheijd van den briefdrager overnam en beloofde daaraan spoedige en secuure bestellinge te zullen besorgen; met eenen deesen briefdrager, een schriftelijk quitantie gevende van de receptie van de brief van den Nabab; dien men vervolgens verstaat, dat tot het schielijk vertrek, uijt het Cottattese na Cheringapatnam, was bewogen, door de bekome tijding, dat zijne vier voornaamste kruijt maguazijn van deese zijne hoofdplaatse waaren in de lugt gesprongen; waardoor veele duijsenden van menschen zouden zijn om het leeven geraakt, en seer groote schaade aan de stad zijn veroorsaakt daar bij, na voorafgaande complimenten, aan den Nabab voorhoudende de handelwijse van zijne veldoverste omtrend den Cranganoorse koning en dat dit rijkje onder de Comp. en derselver afsonderlijke regt van protextie sorteerdt, met versoek, dat als een gevolg van de reets door den Nabab gegevene verseekering in het jaar 1766 dat rijk in rust en vreede mogt gelaten werden.

Op den 26 April bevoorens ontfing den koning van Cochim een ola van den Nabab, waarbij onder swaare drijgementen, dien koning niet alleen word aanbevoolen, de uijterste sorge te dragen, dat de koningen van Sammorijn, Cottatte en Coddemagalam geen passagie vonden na de zuijd maar selfs alles moest in het werk stellen om hen te agterhaalen en om Palicatcherij te senden en sulx op peene van aan groote verantwoording te sullen subject raken in contrarie geval, en dewjl van alle kanten tijdinge in kwam dat de voorm: vorsten na de zuijd zig retireerden en den Sammorijn voorneemens was in het Cranganoorse te komen, zoo is nader na Chettua en Cranganoor geschreeven en die residenten g' ordonneerd ider in den zijnen zoo veel, mogelijk te sorgen dat die koning niet op 's Compagnies territoir mogt komen; dat ze ook het koningje van Cranganoor en de Paijencherijs moesten aankundigen dat ze daarteegen meede de nodige maatregulen neemen moesten om was het mogelijk also te verhoeden, het overkomen van dien koning, ter voorkoming der onaangenaame gevolgen, die daar uijt zouden kunnen spruijten.

Ong' agt alle deese gebruikte precauties kreeg men tijd ng van Chettua bij brief van den 4 Maij dat op dien dag den koning van Samorijn neevens nog 40 à 50 zoo mannen als vrouwen van desselfs familie en een gevolg van 2,000 gewapende Nairos, door het volk van den Nabab heen geslaagen, aan de overkant van Poelicarro gekoomen en vervolgens met vaartuigen, die aldaar steenen hadden aangebragt, de revier gepasseert en op Poelicarra aangekomen was; dat den Resident daarop ten eersten den assistend en tolk derwaards had gesonden, om dien koning aan te zeggen, vandaar te vertrekken en dat niet konde dulden, dat sijn Hoogheid op's Comp.'s territoir kwam en bleev; dat gem. koning op die aanzegging met alle bedruktheid gediend had, dat hij ten eersten van daar weder soude vertrekken, zoo geen permissie van de Compagnie had om aldaar te moogen verblijven, also hij door angst en hongersnood genoodsaakt was geworden, aldaar te moeten komen, en dat hij na wat genuttigt te hebben, ten eersten weder van daar vertrekken zoude, zeggende verder, dat hij aldaar niet was gekomen als een koning maar als een bedelaar, soekende een rustplaats te vinden in het land van den koning van Trevancoor; des anderen daags vertrok sijn Hoogheid wel van daar, dog niet na de overkant van de revier, maar wel door het Paijencherijse na de pagood van Triporattij van waar hij zig vervolgens op den 6 Maij over Paponettij en Cranganoor aan de pagood Romage begaf, en in weerwil der protestaties door den Cranganoorsen koning gedaan, intrek in een aldaar van den koning van Cranganoor digt bij staande palleijs; den Cranganoorse resident liet door desselfs tolk sijn Hoogheid aanseggen, dat de Compagnie niet gedoogen konde, dat hij aldaar bleef en dat hij hoe eer hoe liever van daar vertrekken moeste; dat door sijn Hoogheids verblijf aldaar niet alleen brouillerien tusschen den Nabab en de Comp. zouden veroorzaakt werden, maar ook het Cranganoors rijk gevaarloopen van

door de troupen van den Nabab te werden overstroomt dewijl ongetwijffelt deselve hem vervolgen zouden, maar alle deese vermaningen hielpen niets den koning bleef met sijn familie bestaande zoo als reeds gesegt is, in 40 à 50 persoonen, zoo mannen als vrouwen als kinderen, en zijne gewapende Nairossen van tusschen de 1,500 à 2,000, aldaar kon ook genoegsaam geen weg om verder te vlugten vinden, want na de Noord kan hij niet wedergaan om de Nababse en om de Zuijd hadden soo wel de Trevancoorse als Cochimse volkeren alle passagies beset en strikte ordres om den koning Sammorijn niet te laaten passeeren, den Sammorijn intusschen bad en lamenteerde dat de Comp. hem tog eenig middel wilde verschaffen tot sijn behoud en goed heenkomen daar en teegen gaf den koning van Cochim bij ola van den 7 Maij te kennen, dat er veele onheilen uijt souden ontstaan, wanneer den Sammorijn niet weder terug gedreeven wierd na de Noord, dat voor denselven de passagie overal na de Zuijd geslooten was en dat selfs den koning van Trevancoor aan de sijne had g'ordonneerd dat indien den Sammorijn met geweld na de Suijd passeeren wilde, hem als dan maar voor de kop te schieten.

Den Sammorijn dus met sijne Nairossen in 't Cranganoorse verblijvende maakten de Nababse op Chawakottij preparatie om over te komen, intusschen vond men goed het fort Cranganoor eenigsints te versterken zooals geschiede, met een detachement van 24 sipais derwaards te senden; ter selver tijd wierden herhaalde nadrukkelijke vertoogen gedaan aan den koning Sammorijn om uijt het Cranganoorse en de geheele landstreek van Chettua te vertrekken gelijk dan sijn Hoogt. eijndelijk of te den 11 Maij het besluijt heeft genomen om van Cranganoor weder na de Noord te vertrekken en ook dien selfden dag op reis ging latende in het Cranganoors pallijs de koninginne en de princessen die egter nog 't selven daags na de Zuijd heijmelijk passagie erlangden.

Terwijl den koning Sammorijn na de Noord vertrokken was, kwam nadere tijdinge van dien kant, dat de Nababse volkeren op Chawokottij voornemens waaren de revier te passeeren en den Sammorijn op te soeken, den veldheer van den Nabab Siander Raijer, die aldaar present was, schreef een ola aan den Wel Edele Groot Achtb. Heer Gouverneur, gevende daar bij kennisse van de vlugt van den Sammorijn na Cranganoor, en dat hij medegenomen had, alle zijne schatten, zeggende wijders, dat het niet wel gedaan was, dat aan des Nabab's vijand herberg wierd vergunt; brengende tot een voorbeeld bij, het jongst geval van de Franse Gouverneur, met versoek den koning nevens de princen en zijne gantsche familie te willen laaten opvatten, en aan hem legerhoofd te senden, benevens alle hunne schatten; onder verdere bijvoeging dat wanneer bij met zijn magt afkwam om denselven op te vatten, daardoor moeijelijkheeden ontstaan zouden.

Insgelijks schreef het Moors Hoofd Aijdroes Koettij een ola aan den Resident van Chettua, hem als uijt vriendschap recommandeerende persoonen 's Comp.'s weegen te zenden na het leegerhoofd van den Nabab en daar door zoeken te beweegen, dat de zaaken ten besten geschikt wierden; terselver tijd schreef ook dien Moor een ola aan de Paijencherijs, hem als een vriend willende waarschouwen dat de troupen van den Nabab het zandig land stonden overtetrekken, en dat dan groote bloet storting stond te geschieden, overzulks hen aanraadende aan den Nabab bij tijds iets op te brengen tot welstand van het land; genoegsaam van den selfden inhoud, en terselver tijd kreeg den koning van Cranganoor ook een ola van dien Aijdroes Coettij, welke men oordeelde alle ter ordre van 's Nababs leeger hoofd geschreeven te zijn.

Op het gerugt dat 's Nabab's troupen in beweeging waren om in het distrikt van Chettua over te komen, en vervolgens na Cranganoor te marcheeren dagte men dat den Sammorijn weder zoude terugkeeren en op Cranganoor koomen, maar neen men vernam, dat den Sammorijn op den 13 Maij omtrend Paponettij of de sogenaamde 18½ dorpen, gekoomen zijnde, aldaar twee almedias of inlandse vaartuijgen gereed had gevonden zig met zijne princen daarin, en in zee had begeven, men wist eerst niet werwaarts, dog naderhand verstond men dat Zijn Hoogt. en zijne Princen, met circa 100 Nairossen waren aangeland op Chertallij in het land van Trevancoor, genoegsaam tegens wil en dank der wagten, die de vaartuijgen tot twee maalen toe weder terug in zee hebben gestooten, dog, voor de derde maal de landing niet kunnende beletten den vlugtenden koning en zijne princen gevangen genomen; dit een en ander werd geconfirmeert bij een brief van Porca gedateerd 15 Maij j[l]leeden.

Ondertusschen liet den Wel Edele Groot Achtbaaren Heer Gouverneur een ola in antwoord afgaan aan Siander Raijer, veldheer van den Nabab, hem voorhoudende de ongefondeertheijd van zijne sustenue, als of de Comp. aan den Sammorijn verblijfplaats op Cranganoor had vergunt, onder te kennengeving, dat zoodra men vernomen had, dat hij koning op 's Compagnies grondgebied gekomen was, men hem aangekundigt had te moeten vertrekken, en dat de Compagnie geen verpligting aan den Sammorijn hebbende, ook zig zijne belangens of de bescherming van zijn persoon niet wilde aanneemen enz; dat wat aanbelangt de schatten die gem: koning zoude hebben meede gebragt, men daar van geen de minste notitie had, dog indien zulx konde werden aangetoond, de Comp. tot dies bemagtiging alle hulpe bewijzen zoude.

De Nababse volkeren, bestaande in 100 koppen Inlandse Mooren, kwamen middelerwijl de Chawokattijse revier over en op Poelicarro ter hou; dog keerden vervolgens weder terug na de overkant zonder eenige molesten te pleegen op het Zandig land van Chettua;

Den 14 Maij zond het leegerhoofd Chiander Raijer een brief voor den Wel. Edele. Groot Achtb. Heer Gouverneur aan den Chettuase Resident, versogt daarvoor bestellinge en liet aan den selven mondeling weeten dat hij nog geen antwoord van den Wel Edelen Groot Achtbaaren Heer Gouverneur op zijne voorige ola had ontfangen; dat hoewel de ordre van den Nabab was, den koning Sammorijn op te soeken, waar hij zig ook bevinden mogt, hij evenwel uijt agting voor de Comp. tot nog niet door 's Comp.'s land was heen getogen, dog hem Resident versogte om 10 gemeene persoonen en een hoofd overdeselve, aan hem leegerhoofd toe te voegen om nevens hen de marsch na Cranganoor te onderneemen, onder verseekeringe teffens, dat hij ordre stellen zoude dat geen blad van de boom op 's Comp.'s territoir wierd beschadigt; voorts dat den koning Sammorijn met zig had genomen veele contanten ook 1,000 geweiren, waarover hij leegerhoofd den Cranganoorse koning vermeende aantespreeken, als meede over de groote schuld van den Sammorijn aan den Nabab; en dat desanderen daags de marsch derwaarts stonden te onderneemen, dog wenschte den Resident eerst te spreeken, alle het welke den Resident heeft b' antwoord op eene wijse om hem van den voorgenomen optogt over 's Comp.'s territoir te diverteeren.

De brief aan den Wel Edele Groot Achtbaaren Heer Gouverneur gerigt behelschende hoofdzaakelijk eene communicatie van zijn voorneemen om door 's Compagnies grondgebied na Cranganoor te trekken, met versoek; dat aan hem geen hindernisse in zijne reijse mogt werden toegebragt, en dat de gevlugte vorsten aangehouden mogten werden, tot zijne komste op Cranganoor enz.

Deese brief wierd ten eersten of den 16 Maij b' antwoord onder te kennen gevinge dat bij het voorig antwoord hij leegerhoofd al g' informeert was van 's Comp.'s onzijdige intentie, omtrend den koning Sammorijn, dat dien vlugtenden vorst bij zijn komste op Cranganoor aangesegt zijnde, aldaar niet te moogen blijven, ten eersten van daar weggegaan was, en wijders dat indien hij leegerhoofd vast verseekert was, dat eenige schatten en goederen van gemelde koning op Cranganoor zijn geborgen, hij eenige persoonen dog ongewapend derwaarts konde senden om aanwijsing of nasoek daar van te doen, dat men 's Comp.'s volk meede zouden zenden om zulks zonder hindernisse te kunnen doen, dat het daar en tegen gantsch ongevoegelijk zoude zijn, dat wij volk meede gaven om de troupen van den Nabab over 's Comp.'s grondgebried te geleijden. dat neutraale landen daarvan moeten blijven verschoont, en in dat geval te eerder, wijl den Nabab in het jaar 1766 met zijn personeel aanweesen alhier te kuste die verseekering aan de Comp. ook had gedaan en dat men niet kon geloven den Nabab tegens zijn gegeven woord zoude doen.

Terwijl deese ola was afgesonden kreeg men van Chettua kontschap, dat den Resident op den 15 Maij naast onse post Poelicarro een Nababse vlag had sien uijtwaaijen, tot een teeken dat het leeger derwaarts stond op te marcheeren, dat hij Resident persoonelijk bij het leegerhoofd was gegaan en geprotesteerd had, tegen desen optogt, dat daarop die vlag weder afgenomen en daar dat hoofd verseekering gegeven was, met zijn armee niet over 's Comp.'s landstreek trekken, maar de weg neemen zoude over Innemaka, door andere landen, na de zuijd, dog dat des anderen daags den Moor Aijderoes Koettij persoonelijk bij hem Resident was

gekomen en te kennen had gegeven, dat den Cariacaar van den koning van Cochim, in weerwil van alle zijne aangewende moeijte, het leegerhoofd had gepersuadeert de doortogt na de zuijd door 's Comp.'s grondgebied te neemen en dat zulx ook stond gevolg te neemen.

Onder dato 17 Maij ontfing men een nadere missive van 's Nababs's leegerhoofd, Chiander Raijer, bij welke hij bij wijze van doleantie te kennen gaf, dat de Sammorijnse vorsten en onderdaanen nevens hunne goederen die op s' Comp.'s landstreek geweeken en geborgen zijn, aan hem niet waaren afgegeven, en dat hij ordre van zijn meester hebbende om hen te gaan opvatten in wat landstreek zij zig ook mogten bevinden, mitsgaders van den koning van Cranganoor een lak Ropij en 4 olifanten te vorderen, hij derhalven de togt na Cranganoor sonder magt niet doen konde, verseekerende dat op 's Comp. 's territoir door de zijne geen molesten zouden werden gepleegt, en dat zoodra hij de ropias ontfangen, en 's Nabab's zaaken aldaar verrigt had, weder terug vertrekken zoude, voor het overige zig gedraagende aan het zeggen van den brenger van gem. brief.

Ter selver tijd schreef Aijderoes Koettij eenige olas aan den Resident van Paponettij en eenige inwoonders aldaar om rijst, hoenders, paardeboonen, booter enz. op te koopen en in gereedheijd te houden, en dat het Nabab's leger des anderen daags aldaar stond aan te komen, zoo meede een ola aan de Moorse Mosquee aldaar, ter waarschouwing, dat alle de Mooren gewaapent in de Mosquee op Paponettij moesten verzaamelen, insgelijks kreegen eenige kooplieden op Cranganoor olassen van voorschreeven Aijdroes Koettij van gelijken inhoude, waarover den koning van Cranganoor seer bevreest wierd, den Resident aldaar om raad liet vraagen, die daar op heeft gedient, dat hij maar gerust in zijn land konde blijven mits zuijver opgevende, wat voor goederen en schatten van den Sammorijn in zijne landen geborgen, en nog te vinden waaren, waar op dien koning heeft betuijgt, niets het minste van dien vorst, aldaar te hebben ontfangen of geborgen.

En dewijl men reets ondervonden had, dat op de kragtigste verseekeringen van dit koningje geen staat te maaken is, wierd den Cranganoorse Resident naader aanbevoolen om door alle mogelijke weegen natevorschen, of er ook goederen of Sammorijnse volkeren in het Cranganoorse te vinden mogten zijn; dit was van dat gevolg, dat hoewel geene goederen zijn ontdekt, egter ontwaard, is, dat nog wel 2 à 300 gewaapende Nairossen in het Cranganoorse verspreijd waaren; zijn Cranganoorse Hoogheid gevraagd zijnde over dit zijn gedoente, en dat hij ter selver tijd, dat wij beesig waaren om de Nababse te vreeden te stellen over zijn Hoogheijds voorige misdrijven, nog al nieuwe reeden van misnoegen aan deselve gaf, tragte zig te verschoonen met voor te wenden, dat deselve tot dus lange geen veijlige vlugt hadden kunnen vinden; deselve wierden wel ten eersten verjaagt, dog niet zoo zeer om zig na onsen raad te gedraagen, en de sijde van den Sammorijn te verlaaten, als wel omdat die Nairos ook nu in het Cranganoorse geen langer veijlige schuijlplaats konden vinden, dewijl de Nababse reeds derwaarts in aantogt waaren.

Ook wierd aan den Paponettijse Resident geschreeven en denselven gelast, in welke taal hij de ola van Aijderoes Koettij soude b' antwoorden, en voorts dat hij de Mooren in 's Comp. 's conquest Paponettij woonagtig, zoude aankundigen, dat zij zig als trouwe zouden gedraagen, en stil en gerust in hunne huijsen blijven zonder zig het minste aan het schrijven van Aijderoes Coettij te stooren.

Intusschen wierd de brief van gem. leeger hoofd meede b' antwoord, en daarbij verseekering gegeven, dat nog den koning van Sammorijn nog zijne familie op de landstreek van Cranganoor zig bevond; dat hem deese berigten gegeven waren door qualijk gesinde menschen, die de vriendschap van de Comp. en den Nabab sogten te stooren; dat wat aanbelangde desselfs versoek per den brenger van de brief mondeling gedaan, namentlijk om ten overstaan van 32 persoonen van hem, 32 van den Cochimsen koning en 32 van de Comp. de schatten en andere goederen van den Sammorijn die in 's Comp.'s district geborgen mogten zijn op te speuren, de Compagnie geneegen was, daarin toetestemmen, ten welken eijnde hij, zijne 32 persoonen der zijne, met die van den koning van Cochim zoude zenden, wanneer die van de Compagnie zig daar bij zouden voegen en toegang besorgt werden, om de nasoeking te doen, en wijders dat men nopens de contributie van den koning van

12464

V211:594

Cranganoor reets bedeeld had, dat die koning geen Souverain Vorst, maar een onderhoorige van de Compagnie was, egter dewijl hij daar van niet afzien wilde wel tollereeren wilde dat hij een present volgens zijne gedaane belofte, aan den Nabab geeft.

Deesè ola indiervoegen in gereedhijd gebragt zijnde, bekwam men tijding, dat eenige gewapende Nababse volkeren op 's Compagnies landstreek omtrend Chettua waaren overgekomen, derhalven bij gem. ola nog gevoegt wierd, dat men die tijding had erlangd, en men daarom in bedenken had genomen of men de ola zodanig wilde laten afgaan, dog dat de brenger van de brief, van hem leegerhooft had verklaard, dat zulx niet konde zijn, en dat hij wel verseekert was, dat geen gewapende Nababse volkeren aldaar komen zouden, men op die gegevene verseekering van zijnen zendeling, die brief zoo liet afgaan.

Van deese ola wierd ten eersten extract rakende het toegestaane nasoek na Cranganoor, Paponettij en Chettua gesonden, nevens een circulair brief, als meede van Cochim na Cranganoor 20 Sipais en 10 Laskorijns met en benevens den boomteller Stolsenberg, om het ondersoek over de landstreek van Cranganoor tot Chettua 's Comp.'s weegen bij te woonen, en wierd de Residenten aangeschreeven om bij die manschap een ieder in zijn district te voegen den tolk met nog een laskorijn en dat zij Residenten met malkanderen in die zaak communicatief zouden te werk gaan, met ordre om te besorgen, dat de Nababse overal toegang vonden des begeerende, selfs in de pagooden; teffens zorg draagende, dat deselve beleeft behandelt werden; dat bij ontdekking van schatten of goederen, die buijten tegenspraak de Sammorijn toebehooren, deselve aan de Nababse konden werden overgegeven, dog dat goederen waar omtrend men twijffelagtig was, bij de Residenten moesten geborgen en onder sogt worden, wien die behoorde, en eijndelijk, dat zoo er eenige Sammorijnse Nairos of Ragiadoors mogten werden ontdekt, en de Nababse die begeerden, dezelve maar konden werden overgegeven.

Kort na het depecheeren van de brief aan het leegerhoofd, erlangde men seekere tijding van Chettua dat op den 18 Maij een ruijter en 100 gewaapende Mooren Nababse troupen de revier gepasseert en op 's Comp.'s landstreek gekoomen en vervolgens de marsch voortgeset hadden na Cranganoor, en dat 200 gewaapende Mooren over Innamaka, door de landen van den koning van Cochim, ook in aantogt waaren naar derw'*ts*, dat den Resident Riberto daarop den tolk na het legerhoofd van den Nabab Sander Raijer, die aan de overzijde van Poelicarro met zijn leeger lag, gesonden had, en laaten vraagen, waarom tegens zijne gedaane belofte gewaapent volk op 's Comp.'s grondgebied deed trekken, dat het leegerhoofd daar op ten antwoord had gegeven dat hij daartoe geen ordre gegeeven had, maar dat de Mooren uijt het detachement dat over Innamaka was afgesonden, uijt zig zelfs over de revier gegaan, en alzoo de marsch na Cranganoor hadden voortgeset en het dus buijten zijn weeten was geschied; dat hij legerhoofd evenwel op zig nam deselve op het rigoureuse te straffen, indien zij het minste nadeel op 's Comp.'s grondgebied mogten veroorsaaken, voorts dat gem. legerhoofd alverder aan den Chettuasen tolk te kennen had gegeven dat hij nog niet wist hoedanig hij het schikken zoude met de overige van zijne troupen die hij nog bij zig had, dog dat hij aan den Resident zouden laaten weeten, wanneer hij die na de Zuijd kwam af te detacheeren; benevens dit antwoord zond 't leegerhoofd aan den Resident nog een ongewapende Nairo met versoek om 's Comp.'s tolk en eenige laskorijns met denselven te zenden, om te soeken na de Sammorijnse vlugtelingen en goederen en bij ontdekkinge aan hem over te geven, welk ondersoek gem. Resident wel heeft laaten doen, zonder dat het een of ander gevonden is.

Intusschen marcheerde het detachement Nababse troupen door het conquest Paponettij in goede order, zonder iemand in persoon of te goederen te beleedigen, ruste op Paponettij aan de Moorse tempel uijt, vertrok van daar na Cranganoor: 1 Sabdaar 1 Onderofficier met een rood vaantje en 6 gemeene sipais, kwamen vooraf met mondelinge boodschap, van weegens den Nabab aan den koning, om van zijn Hoogheid te vorderen een contributie van 100,000 ropias en twee oliphanten, onder bedrijging indien het een en ander niet ten eersten erlangden het leeger van den Nabab, dat gereed stond, ten eersten op Cranganoor koomen zoude om dien koning daartoe te verpligten.

Den Cranganoorsen Resident sond desselfs tolk na gem. Nababs 'abdaar, en liet, hem aankundigen, dat de Comp. niet konde gedoogen, dat zoo veel gewapend volk kwam op een land, dat onder 's Comp.'s protectie staat waar op eenen Ajalij Marcaar vermits gemelde Sabdaar weder van Cranganoor noordwaarts was gegaan, in zijn plaats het gesag voerende, tot antw'd heeft gediend, dat hij aldaar gekomen was, om eenig geld van den koning van Cranganoor te ontfangen, 't welk hij al in 1767 had belooft aan den Nabab, dog tot nog niet had betaald; dat wat aanbelangt het gewapent volk, dat hetzelve maar bestond uijt 50 â 60 man, dat d' E. Comp. zulks zig geliefde te laaten welgevallen, gelijk Haar Edele gedaan had, ten tijde van den Trevancoorsen oorlog, wanneer den Dellawa met een vrij considerabler magt in het Cranganoorse was gekomen, contributie had geheeven en door dat landschap na de Noord gepasseert was; dat hij Marcaar voor 't overig sorge dragen zoude, dat desselfs volk geen de minste overlast aan 's Comp.'s onderdanen kwam toe te brengen; wijders te kennen gevende dat desselfs commissie ook meede bragt, om ondersoek te doen, na de schatten van den Sammorijn, en dat den koning van Cranganoor gehouden was dien aangaande zig te verantwoorden, omdat den koning Sammorijn in zijn vlugt, bij hem koning, eenige daagen lang had vertoeft.

Terwijl den Resident van Cranganoor deese boodschap van het volk van den Nabab kreeg kwaamen de Nababse troupen algaande weg in meerder getal op Cranganoor en bragten met zig een kist met pattroonen, die zij in de Moorse tempel aldaar bewaarden; men zag nu hier uijt dat den koning van Cranganoor, de gepretendeert werdende contributie al in anno 1767 aan den Nabab zouden hebben beloofd, dog niet voldaan het welk vermits de Nababse kort daarop van deese cust zijn vertrokken en nu maar eerst weder afgekomen, zoo is blijven voortlopen, seer waarschijnelijk zijnde dat dit koningje als toen een somma gelds aan den Nabab heeft belooft om denselven te vreede te stellen over dat Zijn Hoogheijd niet allen de voormaals verdreevene Sammorijnse familie, aan zijn hoff heeft ontfangen en verblijf doen houden, maar ook zelfs teegens alle vertoogen en protestaties van 'd E. Comp getollereert, dat den Sammorijn daar zijne verstrooijde Nairos heeft vergadert, van het Cranganoors hoff opgetrokken, en weder in het door den Nabab veroverde Sammorijnse rijk gevallen is, bij welke beleedigingе zijn Hoogheijd thans eene niewe heeft gevoegt, met de Sammorijnse Nairos verschoolen in zijn land te houden, genoegsaam tot het laatste uur dat de Nababse na het Cranganoorse aanrukten om deselve als aan het voormaals gebeurde te herinneren en teffens in een denkbeeld te brengen, als of ze uijt het Cranganoorse weder zouden werden besprongen, dit een en ander liet men zijn Hoog heijd door den Cranganoorse Resident voorhouden en te verstaan geven, dat zijn Hoogheijd door deese bedrijven, de Nababse zodanig had verbittert, dat deselve niet te beweegen waaren geweest van zig niet daarover gevoelig te toonen dat men alles voor Zijn Hoogheijd bij de Nababse gedaan had wat men kan, dog dat deselve niet te versetten waren geweest, maar staende hielden dat door hems reets contributie was beloofd in anno 1767 en die nu bleeven begeeren; den koning bevond zig op de aannaderinge in zeer groote verleegentheijd en versogt na Cochim te komen, hetgeen men egter niet goed vond, en daarom dit koningje door den Cranganoorsen Resident van dat voornemen liet diverteeren, en aankundigen, dat hij best zoude doen aan zijn hoff te blijven en met de Nababse in onderhandelinge te treeden, en dewijl den koning van Cochim en Paljetter, hadden gepresenteert, om als middelaars daar bij te ageeren, gaf men aan den Cochimse koning te kennen dat wij onse toestemming tot het betalen van geene contributie konde geven, dog dat wij ons niet zouden stellen tegens het geven van een geschenk van den Cranganoorse koning aan den Nabab, en men wel mogt lijden dat Zijn Hoogheijd in het laatste geval meede werkte, terwijl ook den Cranganoorse Resident wierd aangeschreeven, dat vermits den Cochimder en Paljetter geneegen waaren te werken tot een vergelijk tusschen den Cranganoorder en de Nababse, hij zig niet daartegen hoefde te stellen, maar zulx al oogluijkende moest aansien, dewijl men liever wilde dat den Cranganoorse koning dit geld wierd afgeдwongen buijten ons weeten of ten minsten buijten onse toestemming, om niet te schijnen, van ons regt op het Cranganoorse rijkje te recilieeren, en hen als eens vooral vrijheijd te geven, om het Cranganoorse rijk onder contributrie te stellen na welgevallen.

Den koning in deese omstandigheijd verliet zijn hof en begaf zig na Chenotta bij den Paljetter, van waar hij op de vermaaning van den Paljetter, weeder terug

keerde en zijn hoff, alwaar de Nababse intusschen nasoeking na de Sammorijnse goederen hadden begonnen en waarmeede nog beesig waaren, wanneer dien koning onder voorschrijvens van Paljetter, onverwagt noordwaarts na het Nababse leeger hoofd Sander Raijer vertrok, om homage te doen aan gem. leegerhoofd die op Poelicaddo met 300 ruijters en 2,000 man voetvolk gekampeert lag, den koning wierd eerst koel onthaalt en als in arrest gehouden, dog na eenige dagen verloop, wierd het accoord getroffen, en den koning nam aan 50,000 ropias in twee termijnen en 3 elefanten aan den Nabab op te brengen, waar na den koning vrijheijd kreeg om te vertrekken, en ook den 29 Meij weder te Cranganoor in zijn hoff aankwam.

Middelerwijl vond men goed na Cranganoor een officier te zenden, om in deese tijds omstandingheeden, als hoofd over de militie aldaar te verblijven. Den vaandrig Sintzer, wierd derwaarts gesonden, en ook op het versoek van den Resident derwaarts geschikt, eenige affuijten en wielen, om te dienen in steede van onbequaame.

Intusschen was 's Nababs volk te Cranganoor gekoomen om de gepretendeerde en g' accordeerde nazoeking, na de Sammorijnse schatten en goederen te doen; waar bij zig gevoegd hadden de onse met den boomteller Stolsenberg, zijnde van den koning van Cochim daarbij slegts present, een schrijver; Het ondersoek begon in het Cranganoorse en zoo voorts de geheele landstreek tot in het district van Paijencherij Nairo te Chettua; tusschen beijde vielen er nu en dan wel eenige disputen voor met onsen boomteller en het volk van den Nabab over dat de laatste eenige geweiren en koperwerken die bij sommige menschen in het Cranganoorse gevonden wierden, als Sammorijnse wilden aanslaan; ook wilden deselve na zig neemen eenige geweiren en 6 houwers met silvere gevesten bij Moerriatij Nambiaar in het Paponettijse gevonden sonder reflectie te willen slaan op de vertoogen van de eijgenaars, hoewel egter de geweiren en houwers van Moeriattij Nambiaar in 's Comp.'s Residentie te Paponettij zijn geborgen, vervolgens aan Moeriattij Nambiaar terug gegeven, 't geen na Cochim berigt zijnde, is onder dato 27 Maij van Cochim aan de Residenten te Cranganoor en Paponettij geschreeven om den boomteller Stolsenberg aan te seggen, dat hij de Nababse konde te verstaan geeven, dat de Comp. het ondersoek na de Sammorijnse goederen heeft toegestaan in verwagting dat ze zig daarin geschikt en behoorlijk gedraagen zouden, en geen andere goederen naasten als die van den Sammorijn; dat de meening van de Compagnie gantsch niet is, dat se de wapenen van desselfs onderdaanen souden wegneemen sonder de minste blijk, dat die den Sammorijn toebehooren; en dat, zoo se Nababse niet na regt en de reden willen handelen en luijsteren, hij Stolsenberg niet langer de commissie konde bijwoonen, en van hen scheijden moeste; en dat hij Stolsenberg zulx ook moeste doen, ingeval het te erg ging met de Nababse.

Den boomteller aan deese ordre voldoende, zijn de Nababse wat handelbaarder geworden, en hebben zig vriendelijker omtrend 's Comp.'s onderdanen gedragen. Den Joodskoopman Isaak Sursion genegen zijnde in het laatste deeser maand na Calicoet te vertrekken om zijne zaaken aldaar gade te slaan, gaf den Wel Edele Groot Achtb. Heer Gouverneur aan denselven meede een brief ter bestelling aan den Nababsen Gouverneur op Calicoet Sriniwasa Raijar, eerste leegerhoofd van gemelde Nabab om dese contrije, dienende eenelijk ten geleijde van een duplicaat brief voor den Nabab, om door hem te werden voortgeport, dog waar bij ook teffens aan dit legerhooft wierd gedoleert over de verschijning van des Nababs troupen onder desselfs broeder Sander Raijer op 's Compagnies territoir, onder te kennen geeving, dat zulx strijdig was tegens de gedaane verseekering van desselfs meester den Nabab bij zijn aanweesen hier ter custe in het jaar 1766, met versoek, dat hij Gouverneur ordre daar omtrend wilde expedieeren dat er geen onhebbelijkheeden, die aanleijdinge tot quade gevolgen kunnen geven, en ongetwijffeld daarom door list van sommige quaad gesinde gepractiseerd, meer gepleegt wierden, en dat het overige Isaak Sursion aan hem mondeling bekent zoude maken.

Deesen Isaak Sursion is ook opgedragen om met zijn komste op Calicoet en verschijning bij den Gouverneur Sriniwasa Raijer, denselven bij wijse van discours te doen begrijpen welke onaangenaamheeden en vreemde beweegingen uit 's Nabab's naam op 's Comp,'s territoir van Cranganoor tot Chettua toe voorgevallen zijn; Terwijl dat de Comp. zig gerustelijk verlaat op de kragtige verseekering in het jaar 1766

door den Nabab gedaan, van zijne bijsondere agting voor de Hollandse Comp. dat den Wel Edele Groot Achtbaaren Heer Gouverneur van meening was geweest, den Nabab, het voorbeeld van het jaar 1766, door gecommitteerdens uijt den Raad te laaten complimenteeren, dog, dat vermits Zijn Excellentie niet op Calicoet is verscheenen maar schielijk van deese kust vertrokken, zulks uijtgesteld is gebleeven, tot een nader gelegentheijd; voorts hem Sursion gerecommendeert om voorsigtig te zijn in alles; en wanneer die Gouverneur iets mogte koomen voor te stellen, daarop niets speciaals te zeggen of te antwoorden, maar wel van weegens de Compagnie de sterkste verseekering te geven van derselver wel meenentheijd en daarbij teffens, als uijt zig zelven. voegen, dat hij Sursion uijt het gehouden discours met zijn Wel Edele. Groot Achtb. opgemaakt had, dat Zijn Edele. iets met den Nabab te verhandelen had, daarom na gelegentheijd verlangde met Zijn Excellentie in correspondentie te koomen; wijders dat ingeval gemelde Nababse Gouverneur mogte komen te vraagen of den Wel Edelen Groot Achtbaaren Heer Gouverneur geweten en toestemming vergunt heeft dat den koning van Cochim contributie aan den Nabab betaald, hij Sursion daarop moeste antwoorden dat zulks maar bij Zijn Edele onlangs eerst was gehoort, nadat gem. koning die belofte had gedaan; en eijndelijk, zoo er gevraagd mogte werden, of den koning van Cochim ook onder de protectie van de Compagnie stond, zoo wel als den koning van Cranganoor, als dan te antwoorden dat hij Surision van die bijsonderheeden geen wesentlijke onderrigting heeft, dog even wel wist, dat er een groot onderscheijd is, tusschen de betrekking die de Compagnie heeft op den koning van Cochim, en die van Cranganoor dat den Cochimder wel een oud 's Comp.'s bondgenoot en door Haar Edele in dat rijk is gesteld. derhalven zig verpligt heeft de Compagnie steeds getrouw te blijven; dog dat den koning van Cranganoor effectief een vassal en onderdaan van de Comp. en eenelijk een koningje in naam is, en dat dewijl de Comp. heeft vernoomen, hoewel dat koningje in den beginne heeft ontkend namentlijk dat hij een geschenk aan den Nabab had beloofd, de Compagnie hem daar op heeft laaten weeten, dat hij de Nabab moeste te vreeden stellen, om dat belofte schuldt maakt.

De naarsoeking na de schatten en goederen van den Sammorijn door de Nababse en's Comp.'s volk was intusschen volbragt, dog daar bij is weijnig of te niet ten minsten niets van belang ontdekt of te gevonden, waar na de geene die het ondersoek van's Nabab's zijde hebben bijgewoont, zig na Chawacattij vervoegden.

Na het voorm: gedaan ondersoek liet Sander Raijer, Nababse leegerhooft aan den Resident te Chettua versoeken, om de Paijencherijs bij hem te senden, om met malkander te accordeeren over de Paijencherijse landgoederen in het Sammorijnse geleegen, onder belofte en verseekering, dat ze Paijencherijs zoude werden aangemerkt als onderdanen van d' E. Comp., den Resident heeft daarop twee van gemelde familie gepermitteerd om op Poelicarre bij gem: legerhoofd te gaan, die het legerhoofd ontmoed hebben en met denselven overeengekomen zijn, voortaan aan den Nabab op te brengen de gewoonelijke geregtigheeden die zij bevoorens aan den Sammorijn hebben opgebragt.

Intusschen waaren de meeste Nababse volkeren weder van Cranganoor na Chawakattij teruggekeert, en alleen aan het Cranganoorse hof gebleeven, 12 Sipais en 2 Pattaneesen, die den koning onophoudelijk aanmaanden ter voldoening van de beloofde contributie, schoon het bepaalde termijn nog niet verscheenen was, waar en tegen het Cranganoors koningje ziende, dat 's Nabab's troupen meest uijt zijn rijkje vertrokken waaren, weinig ernst toonde, om aan zijne belofte te voldoen, in die sorgeloosheijd zijnde, kreeg hij op den 6 Junij schrijvens van 's Nabab's veldoverste, die absoluit begeerde, dat de derde, aan de pagood behoorende eliphant, aan hem wierd toegesonden—zijnde de overige twee aan hem, reets besorgt—met en benevens het gantsch bedraagen van de beloofde contribute; den koning dit niet verwagtende, raakte weeder seer verleegen, sond den g' eischten elephant en scheen van voorneemens te zijn de Nababse met belofte op te houden, schreef op den 7 Junij daaraan, een ola aan den Wel. Edele. Groot Agtb. Heer Gouverneur, waarbij hij als klagender wijse te kennen gaf, dat de Nababse in sijn rijkje waaren gekoomen en van hem contributie eischten, dat hij daarvan aan den Resident te Cranganoor kennisse had gegeven, dog geen antwoord bekomen, dat hij in die omstandigheid zijnde, den koning van Cochim en den Paljetter, hem na Chenotta souden vervoert en g' ordonneert hebben na Inemaka hij (*sic*) Chander Raijer te gaan, onder bedrijging indien

hij zoo niet deede, sijn rijk te gronde gaan soude, dat hij daarop derwaards was gegaan en genoodzaakt was geworden aan den Nababsen veldheer te belooven 50,000 Ropias en 3 eliphanten, dat hij volgens die belofte de 3 eliphanten, ook heeft gesonden aan Sandra Raijer, dog geen kans zag om de contanten te voldoen, dat hij sijn vertrouwen op de Comp. steld, als sijnen beschermer, met versoek hem toe te staan, den Wel Edele Groot Agtb. Heer Gouverneur te mogen ontmoeten, ten eijnde met malkanderen te besoigneeren over de middelen en weegen, waardoor hij gelibereerd mogt werden van het gevaar.

Het legerhoofd van den Nabab Sandera Raijer schreef voorts een brief aan den Wel. Edele. Groot Agtb. Heer Gouverneur, welke besteld wierd den 10 Junij daaraan, waar bij gem. hoofd bij wijse van kennisse geving bedeelt, dat de zaak tusschen hem en den koning van Cranganoor op Innemaka was afgemaakt voor 42,000 Ropias, maar dat dien koning aan zijne belofte niet voldeed; met verdere bijvoeging dat hij goede sorgen had gedragen met zijn komst op Cranganoor, dat door zijn volk geen de minste hostilijteijten aldaar is gepleegt, uit hoofde van de goede vriendschap tusschen de Comp. en den Nabab, dog dat bij naazoeking in dat land niet anders had gevonden als eenige kooperwerken, welke gezegd werd den vorst van Poenatoer toebehooren, en eijndelijk versoek komt doen om een Moor Abdula Mante alhier op Cochim te constringeeren een schuld gt. 140 Rop. aan een Canarijn in het Nababse land woonagtig te betaalen, en aan de koning van Cranganoor te schrijven dat hij het beloofde geld te spoedigste betaalen laat, in welke brief nog geslooten was een kartebelletje, waarin stond tot narigt van den Wel. Edele. Groot Agtb. Heer Gouverneur, dat hij legerhoofd had gehoord dat onder de gemeente van d 'E Comp. veele contanten en goederen van den koning Sammorijn waren geborgen, welke hij verzogte door ordre van zijn Wel Edelen Groot Agtb. aan den Nabab mogen werden besorgt.

Op den 13 Junij daaraan bedeelde de Joods koopman Isaak Surison uit Calicoet bij een brief aan den Wel. Edele. Groot Agtb. Heer Gouverneur, dat hij den generaal van den Nabab Sriniwasa Raijer aldaar had ontmoed, en vervolgens van denselven vernomen desselfs genoegen welke hij geschept had in den ontfangst van den brief van de Hollandse Comp. en dat hij generaal wenschte en tragten zoude de vriendschap tusschen de Nabab en de Comp. te conterveren, dog ten opzigte van den Cranganoorder gem. generaal had gezegd, dat in het jaar 1768 toen hij dien koning en den Paljetter in de pagood van Cranganoor had ontmoed, zij hem vrij meer dingen hadden beloofd, als thans gegeeven hebben, waarom den Nabab hem generaal had gesonden om van die belofte te profiteeren, nogthans voldoening van alles niet had erlangt, egter zig te vreede hield met hetgeen was ontfangen; wijders dat onder andere discoursen gem. general aan hem Isaak Sursion had te kennen gegeeven dat den Nabab omtrend hen g' affronteert was, doordien hij Surison geen dienst aan den Nabab had toegebragt, in de commissie die hem opgedragen was ter verrigting bij de koningen van Trevancoor en Cochim, te weeten ter vermijding dat die landen van die koningen niet werden g' invadeert, aan den Nabab te contribueeren door den koning van Trevancoor het lak venetianen en door den koning van Cochim twee lak venetianen; en dat vermits die zaak tot nog toe niet was ter executie gebragt, hij generaal niet kon begrijpen de reden waarom hij Surison aldaar was gekoomen; dat Surison over die taal seer verlegen was geraakt, dog met eenige excusen aangaande een proces welk hij op Cochim had om voort te zetten, zig verschoond hebbende, van de ongenade van den Nabab was bevrijd; dat vervolgens daarop gem. generaal hem had gevraagd, of de Comp. hem niet zoude kunnen geven eenige duijsent snaphanen en ses minut stukken, nevens eenige ammonutie van oorlog wanneer hij daarom komt te eijsschen; dat op die vraag Isaak Surison had g' antwoord, dat de Hollandse Comp. niet manqueeren zoude die goederen aan den Nabab te geeven; en eijndelijk dat hij Isaak Surison alles had gedaan om de vriendschap tusschen de Comp. en den Nabab te doen stand houden.

Ter selver tijd ontfing den Wel. Edele. Groot Agtb. Heer Gouverneur ook een brief van voorsch: Srinawasa Raijer in antwoord op de brief door zijn Wel. Ed. Groot Agtb. aan hem geschreeven, bij welke te kennen gaff de voortsending van den brief aan den Nabab, en zijne betragting de vriendschap tusschen den Nabab en de Comp. te doen conterveeren en nopens de zaak van den koning van Cranganoor betuijgde denselven dat dien koning schuijlplaats had gegeeven aan de Sammorijnse vorsten,

en deselve heijmelijk weder van daar had laten vertrekken, dat over die daad gem. Cranganoorsen koning had verdiend dat den Nabab zijn gantsche land overmeesterde, maar dat op verzoek van welm: zijn Wel. Edele. Groot Agtb. hij Srinawasa Raijer aan Chandre Raijer had geschreeven om voor een geringe somma gelds die zaak af te maaken; in welke brief nog een verzoek stond namentlijk om den koning van Cranganoor te schrijven en denselven te recommandeeren in den aanstaande zig in diergelijke zaaken niet meer in te wikkelen.

Intusschen gingen de Nababse op Calicoet en andere daar om er liggende rijken voort met het ophalen van contributie zoo van de koningen en vorsten als derselver onderdanen, welke alreets bedroeg over de thien lak ropias en meer dan 90 eliphanten, en de spraak rolleerde, dat 's Nababs leeger met het opengaan der volgende goede mousson in het rijk, van Trevancoor stond te rukken.

Den 28 Junij erlangde den Wel. Edele. Groot Agtb. Heer Gouverneur een ola van Siander Raijer, inhoudende verzoek, om Isaak Surison niet hinderlijk te zijn in het afsenden van 300 snaphanen en ook meer van Cochim na Calicoet; deeze ola en de voorige b' antwoorde zijn Wel. Ed. Groot Agtb. op den 12 Julij daaraan in zeer korte termen, en alle vriendelijkheid, waarna of in dit jaar van 1774, geen verder over en wederschrijvens is gevolgt en zaak bleef zoo daanig als reets gezegd is.

121464
V211: 546
112 N08; 2

AGENTS FOR THE SALE OF MADRAS GOVERNMENT PUBLICATIONS.

IN THE EAST.

R. Cambray & Co., Calcutta.
Combridge & Co., Madras.
T. Coopooswami Naicker & Co., Madras.
Higginbotham & Co., Mount Road, Madras.
V. Kalyanarama Iyer & Co., Esplanade, Madras.
S. Murthy & Co., Kapalee Press, Madras.
G. A. Natesan & Co., Madras.
P. R. Rama Iyar & Co., 192, Esplanade, Madras.
Radhabai Atmaram Sagun, Bombay.
E. Seymour Hale, Bombay.
*T. K. Sitarama Aiyar, Kumbakónam.
D. B. Taraporevala Sons & Co., Bombay.
Temple & Co., Georgetown, Madras.
Thacker & Co. (Limited), Bombay.
Thacker, Spink & Co., Calcutta.
Thompson & Co., Madras.

IN ENGLAND.

E. A. Arnold, 41 and 43, Maddox Street, Bond Street, W., London.
B. H. Blackwell, 50 and 51, Broad Street, Oxford.
Constable & Co., 10, Orange Street, Leicester Square, W.C., London.
Deighton, Bell & Co., Cambridge.
T. Fisher Unwin, 1, Adelphi Terrace, W.C., London.
Grindlay & Co., 54, Parliament Street, S.W., London.
Henry S. King & Co., 65, Cornhill, E.C., London.
P. S. King & Son, 2 and 4, Great Smith Street, Westminster, S.W., London.
Kegan Paul, Trench, Trübner & Co., 43, Gerrard Street, Soho, W., London.
Luzac & Co., 46, Great Russell Street, W.C., London.
B. Quaritch, 11, Grafton Street, New Bond Street, W., London.
W. Thacker & Co., 2, Creed Lane, E.C., London.

ON THE CONTINENT.

Friedländer & Sohn, 11, Carlstrasse, Berlin.
Otto Harrassowitz, Leipzig.
Rudolf Haupt, 1, Dorrienstrasse, Leipzig, Germany.
Karl W. Hiersemann, Leipzig.
Ernest Leroux, 28, Rue Bonaparte, Paris.
Martinus Nijhoff, The Hague, Holland.

* Agent for sale of the Legislative Department publications.